

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

здобувача Сахно Наталії Олександрівни

(ПІБ)

академічної групи 072-20-2 (денна форма навчання)

(шифр)

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему «Аналіз фінансової діяльності комерційних банків і напрями її
удосконалення (на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»)»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	доц. Букреєва Д. С.			
Рецензент	Рожко Ю. В.			
Нормоконтролер	Федорова О.Г.			

Дніпро
2024

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри

економічного аналізу і фінансів

(повна назва)

Д.С. Букрєєва

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр

здобувачу Сахно Наталії Олександрівні академічної групи 072-20-2
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(код і назва спеціальності)

на тему: «Аналіз фінансової діяльності комерційних банків і напрями її
удосконалення (на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»)»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від 31.05.2024р. №515-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	20.05.2024- 22.05.2024
Розділ 1	Теоретико-методичні основи фінансової діяльності комерційних банків	23.05.2024- 30.05.2024
Розділ 2	Аналіз фінансової діяльності та діагностика стану використання фінансових ресурсів у АТ КБ «ПриватБанк»	31.05.2024- 07.06.2024
Розділ 3	Планування діяльності комерційного банку з урахуванням впровадження зелених технологій	08.06.2024- 16.06.2024
ВИСНОВКИ		17.06.2024- 18.06.2024
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	19.06.2024- 23.06.2024

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Д. С. Букрєєва

(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 06.05.2024 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 24.06.2024 р.

Завдання прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Н. О. Сахно

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Сахно Н. О. – «Аналіз фінансової діяльності комерційних банків і напрямки її удосконалення (на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»)» – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – НТУ «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2024.

Мета кваліфікаційної роботи аналіз та планування фінансової діяльності комерційних банків та визначення напрямків її подальшого удосконалення на основі досвіду АТ КБ «ПриватБанк».

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі визначено економічну сутність та функції прибутку, розглянуто існуючі теоретичні та методологічні підходи розподілу та використання прибутку підприємства.

У другому розділі досліджено організаційну структуру АТ КБ «ПриватБанк» проведено аналіз його фінансового стану та зроблені висновки щодо підвищення прибутковості та рентабельності банку за 2019-2023 рр.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи виділено варіанти планування фінансової діяльності комерційного банку за різними методиками, а також ініціатив для покращення та/або урізноманітнення існуючої стратегії банку.

ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ПРИБУТОК, ПРОГНОЗУВАННЯ, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ЕКОЛОГІЧНІ ІНІЦІАТИВИ, ЗЕЛЕНЕ КРЕДИТУВАННЯ.

ABSTRACT

Sakhno N. O. – Analysis of financial activity of commercial banks and directions of its improvement (based on the example of JSC CB «PrivatBank») – Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 072 Finance, Banking and Insurance. – Dnipro University of Technology, Dnipro, 2024.

The purpose of the qualification work is the analysis and planning of the financial activities of commercial banks and the determination of directions for its further improvement based on the experience of JSC CB "PrivatBank".

The introduction describes the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the tasks of the qualification work, defines the object and subject of the research.

In the first chapter, the economic essence and functions of profit are defined, the existing theoretical and methodological approaches to the distribution and use of the company's profit are considered.

In the second chapter, the organizational structure of JSC CB «PrivatBank» was studied, its financial condition was analyzed and conclusions were drawn regarding increasing the profitability and profit of the bank for 2019-2023.

In the third section of the qualification work, options for planning the financial activities of a commercial bank using various methods are highlighted, as well as initiatives to improve and/or diversify the bank's existing strategy.

FINANCIAL PERFORMANCE, PROFITABILITY, PROFIT, FORECAST, FINANCIAL CONDITION, FINANCIAL STABILITY, ENVIRONMENTAL INITIATIVES, GREEN LENDING.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1	10
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	10
1.1. Економічний зміст та роль фінансової діяльності комерційних банків у системі використання фінансових ресурсів.....	10
1.2. Огляд і аналіз чинних методичних підходів до оцінки фінансової діяльності комерційних банків	16
1.3. Теоретико-методичні основи фінансової стійкості комерційного банку .	22
1.4. Теоретичне обґрунтування методів підвищення ефективності фінансових операцій комерційних банків	28
Висновки до розділу 1.....	34
РОЗДІЛ 2	36
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ У АТ КБ «ПРИВАТБАНК»....	36
2.1. Загальна характеристика АТ КБ «ПриватБанк».....	36
2.2. Аналіз показників фінансової діяльності та використання фінансових ресурсів АТ КБ «ПриватБанк»	43
2.2.1. Аналіз динаміки і структури активів та пасивів АТ КБ «Приватбанк»	43
2.2.2. Аналіз доходів, витрат та прибутку АТ КБ «ПриватБанк».....	47
2.3. Аналіз кредитного портфелю АТ КБ «ПриватБанк»	50
2.4. Аналіз ключових показників фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»	58
Висновки до розділу 2.....	64
РОЗДІЛ 3	66
ПЛАНУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» ТА НАДАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ.	66
3.1. Планування показників фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за допомогою методу бюджетування.....	66

3.2. Планування показників фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» на основі трендового методу.....	69
3.3. Кореляційно-регресійна модель планування прибутку АТ КБ «ПриватБанк».....	71
3.4. Порівняння результатів, отриманих за трьома аналізованими моделями	74
3.5. Шляхи удосконалення фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк».....	76
Висновки до розділу 3.....	78
ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82
ДОДАТКИ.....	88

ВСТУП

Актуальність дослідження. Необхідність удосконалення фінансової діяльності комерційних банків стає актуальною в умовах постійних змін у фінансовому середовищі та зростаючої конкуренції на ринку фінансових послуг. АТ КБ «ПриватБанк», як провідний учасник банківського сектору України, не залишається осторонь цих тенденцій і постійно шукає нові підходи та стратегії для оптимізації своєї діяльності та збільшення її ефективності.

Однак існують певні проблеми, які перешкоджають досягненню повного потенціалу фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк», а також інших комерційних банків, основні з них:

1) ефективне управління ризиками: зростання фінансових ризиків та нестабільність економічної ситуації ставлять під загрозу фінансову стійкість банків. Ефективне управління ризиками є ключовим аспектом успішної діяльності;

2) цифрова трансформація: розвиток технологій та зростання популярності онлайн-банкінгу вимагає від банків активного впровадження цифрових інновацій та вдосконалення цифрових сервісів для клієнтів;

3) підвищення ефективності бізнес-процесів: оптимізація внутрішніх процесів та ресурсів може сприяти зменшенню витрат і підвищенню прибутковості.

Ці проблеми створюють необхідність у пошуку нових напрямів удосконалення фінансової діяльності комерційних банків на основі досвіду АТ КБ «ПриватБанк» та інших провідних учасників банківського сектору.

Останнім часом велика увага приділяється дослідженню теоретико-практичних аспектів діяльності банків на ринку фінансових послуг. Широко вивчаються питання формування теоретичних засад розвитку фінансового посередництва та визначення ролі банків у цьому процесі.

Проте, слід зауважити, що на сучасному етапі розвитку ринку фінансових послуг деякі особливості діяльності банків залишаються недостатньо дослідженими в економічній літературі.

Метою роботи є аналіз та планування фінансової діяльності комерційних банків та визначення напрямів її подальшого удосконалення на основі досвіду АТ КБ «ПриватБанк».

Для вирішення зазначеної мети були поставлені такі завдання дослідження:

- визначити економічний зміст та роль фінансової діяльності комерційних банків у системі використання фінансових ресурсів;
- провести аналіз чинних методичних підходів до оцінки фінансової діяльності комерційних банків;
- дати теоретичне обґрунтування методів підвищення ефективності фінансових операцій комерційних банків;
- провести аналіз показників фінансової діяльності та використання фінансових ресурсів АТ КБ «ПриватБанк»;
- розрахувати планові показники фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» на майбутні періоди.

Об'єктом дослідження є аналіз та планування фінансової діяльності комерційного банку.

Предметом дослідження – теоретико-методичні аспекти фінансової діяльності на основі досвіду АТ КБ «ПриватБанк».

Методи дослідження. Для аналізу показників діяльності банку було використано методи структурного та порівняльного аналізу, для подання результатів було використано табличний і графічний методи, для формування висновків – метод узагальнення результатів дослідження, а також інші методи фінансового та економічного аналізу.

Теоретичне значення дослідження полягає в розширенні розуміння фінансової діяльності комерційних банків та виявленні основних напрямів її удосконалення. Аналіз теоретичних аспектів цієї проблеми дозволить глибше

зрозуміти механізми функціонування банківської системи та визначити оптимальні стратегії управління фінансовими ресурсами для досягнення максимальної ефективності.

Практичне значення полягає в можливості використання отриманих результатів дослідження для покращення фінансової діяльності комерційних банків, зокрема, шляхом впровадження рекомендацій та інновацій, відзначених на основі аналізу досвіду АТ КБ «ПриватБанк».

Інформаційна база. Інформаційною базою дослідження є роботи українських та зарубіжних науковців, законодавчі акти України, нормативні акти Національного банку України, а також фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 роки.

Прикладна цінність роботи. Комплексний аналіз фінансової діяльності банку дозволив виявити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, що допоможе удосконалити фінансову діяльність комерційних банків та визначить напрями її подальшого удосконалення на основі досвіду АТ КБ «ПриватБанк».

Апробація результатів дослідження: Основні положення кваліфікаційної роботи, а також теоретичні та практичні її аспекти, висновки та рекомендації презентувались, ні на міжнародній on-line конференції студентів та молодих науковців «Ринок фінансових інновацій та безробіття ЄС: тенденції, виклики та перспективи» (Дніпро, 25-26 квітня 2024 року). Тема доповіді: «Оптимізація фінансової діяльності банківських установ в умовах воєнного конфлікту та після його завершення з використанням сучасних фінансових технологій».

Особистий внесок. Теоретичні положення, висновки та рекомендації, які виносяться на захист, були отримані автором самостійно на підставі критичного аналізу літературних джерел, даних фінансової звітності комерційного банку та практичного досвіду.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та 10 додатків. Загальний обсяг основного тексту роботи складає 98 сторінок комп'ютерного тексту, робота включає 19 таблиць, 21 рисунок, 10 формул та 10 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

1.1. Економічний зміст та роль фінансової діяльності комерційних банків у системі використання фінансових ресурсів

Банківська діяльність – це складний набір операцій, які здійснюються комерційними банками, що функціонують як посередники на фінансовому ринку. Ці операції включають депозитну та кредитну діяльність, а також відкриття та обслуговування банківських рахунків.

Основними аспектами банківської діяльності є кредитні, депозитні та розрахункові операції. Комерційний банк, як суб'єкт цієї діяльності, має свої особливості, які визначаються його функціями та метою. Метою банківської діяльності є забезпечення фінансових потреб реального сектора економіки та населення [2].

Розуміння сутності банку може розходитися в залежності від підходу. Деякі науковці розглядають банк як фінансовий посередник, який здійснює операції з грошима, інші зосереджують увагу на його ролі у макроекономічній системі та важливості його функцій для стабільності фінансової системи в цілому.

Засноване на дослідженнях багатьох науковців розуміння банку як фінансового інституту визначається великою кількістю різноманітних операцій та послуг, які він здійснює. Сучасні банки, які стикаються зі зростанням потреб клієнтів та глобалізацією ринків, постійно розширюють свій спектр послуг, щоб залишатися конкурентоспроможними.

Деякі автори розуміють банк як фінансового посередника, що надає широкий спектр фінансових послуг суб'єктам економічних відносин. Це може включати послуги з кредитування, залучення депозитів, розрахункові операції та інші [4].

Інші дослідники підходять до розуміння сутності банку через призму операцій, які він здійснює. Це включає мобілізацію вільних коштів та їх подальше перерозподілення шляхом надання кредитів [5].

Враховуючи широкий спектр операцій та послуг, які надаються банками, розуміння їх сутності залишається предметом дискусій серед науковців та економістів.

Банківська діяльність спрямована на управління грошовими коштами та фінансовими інструментами. Це включає різноманітні операції, такі як розміщення вкладів, надання кредитів, проведення розрахункових операцій та інші.

Основною метою банківської діяльності є отримання прибутку через різницю між відсотками, які банк отримує за активними операціями, і відсотками та іншими витратами, які він платить за залучені кошти. Це стимулює банки до вдосконалення своєї діяльності та впровадження нових технологій, але також збільшує їхній ризик.

Банки, як високоризикові грошово-кредитні інститути, мають обмежену кількість власних коштів та велику кількість кредитних вкладень. Їхня діяльність також передбачає інвестування коштів у різні сектори економіки, що створює тісний взаємозв'язок з широким колом контрагентів. Такий підхід дозволяє краще розуміти роль банків у фінансовій системі та їхню відповідальність за стабільний розвиток економіки [12].

Фінансова діяльність комерційних банків відіграє ключову роль у функціонуванні фінансової системи країни та загалом в економіці. Основний зміст цієї діяльності полягає в перерозподілі фінансових ресурсів, залучених банками від клієнтів, та їх подальшому використанні для надання кредитів, інвестування в цінні папери, здійснення фінансових операцій та інших операцій на фінансовому ринку.

Фінансова діяльність комерційних банків – це сукупність операцій та послуг, які банки здійснюють у сфері фінансів. Ця діяльність включає різноманітні операції з грошовими коштами та фінансовими інструментами, такі

як приймання вкладів, надання кредитів, здійснення розрахунків, обслуговування клієнтів та інші. Головною метою фінансової діяльності банків є забезпечення ефективного обігу грошей у господарстві, задоволення фінансових потреб клієнтів, а також отримання прибутку. Фінансова діяльність банків є важливим елементом фінансової системи країни, яка впливає на економічний розвиток та стабільність [13].

В економічній літературі банківську діяльність визначають через її економічні функції, які стимулюють і забезпечують рух грошей в обігу. Банки можуть сильно впливати на економічні процеси як позитивно, так і негативно.

Деякі автори вважають, що визначення банківської діяльності має виходити з меж тієї сфери соціально-економічного життя або суспільних відносин, регулювання яких здійснюється банківським правом. Вони також відносять до банківської діяльності конструювання банківської системи, оскільки вона включає в себе різні структурні елементи, і важливо забезпечувати їх взаємодію для ефективного функціонування системи.

Таким чином, банківську діяльність можна розглядати як систему правових дій спеціальних суб'єктів, які є учасниками єдиної банківської системи [18].

Банківську діяльність можна розглядати з різних поглядів, залежно від того, який аспект її функціонування і регулювання важливий для конкретної дослідницької чи аналітичної роботи.

Декілька різних визначень банківської діяльності зазначають, що це систематична господарська діяльність, яка проводиться банками під контролем ліцензування Національним банком України. Вона спрямована на здійснення банківських операцій і надання послуг з метою отримання прибутку та розвитку банківської системи, а також на вплив на грошово-кредитну політику країни [27].

Інші визначення зазначають, що банківська діяльність – це сукупність базових та додаткових банківських операцій, які здійснюються банками з метою отримання прибутку. Ці операції охоплюють різноманітні аспекти фінансової

діяльності, включаючи кредитування, залучення коштів, розрахунки, операції з цінними паперами та валютні операції [32].

Отже, банківська діяльність може бути розглянута як складна система фінансових операцій, які здійснюються банками з метою отримання прибутку та забезпечення розвитку банківської системи та економіки в цілому.

Банківська комерційна діяльність – це право, надане банкам і кредитним установам законодавством України, щоб вони могли виконувати свої статутні функції та повноваження.

Ця діяльність полягає в здійсненні банківських операцій та наданні банківських послуг юридичним та фізичним особам на підставі отриманих ліцензій від Національного банку України [43].

Поняття банківської діяльності може бути розглянуте з різних точок зору. Деякі визначають її як систему операцій, що здійснюються банками в єдиній банківській системі з приводу грошей, цінних паперів і валютних цінностей.

Інші вважають, що банківська діяльність має правове значення і включає в себе регулювання фінансових операцій та діяльності банків та інших фінансових установ з метою забезпечення стабільної фінансової діяльності держави.

Деякі дослідники розглядають банківську діяльність через призму ринку банківських послуг, який є частиною ринку фінансових послуг. Цей ринок охоплює сферу підприємницької діяльності, де банки надають різноманітні фінансові послуги фізичним та юридичним особам [15].

Згідно зі статтею 2 Закону України «Про банки і банківську діяльність» [33], банківська діяльність охоплює залучення грошових коштів вкладів фізичних і юридичних осіб та їх подальше розміщення від імені банку, ведення банківських рахунків для фізичних та юридичних осіб. Це визначення враховує лише деякі класичні банківські операції, які можуть здійснювати банки за умови наявності ліцензії.

Проте деякі науковці вважають, що це визначення занадто обмежене, оскільки банки виконують більше операцій, ніж ті, які зазначені в законі. Вони

також вступають у відносини з клієнтами та беруть участь у регулюванні банківської сфери, що охоплює широкий спектр правовідносин.

Таким чином, поняття банківської діяльності потребує більш широкого розуміння, що враховує всі аспекти діяльності банків та їх взаємодію з регулюючими органами [39].

Згідно з Законом України «Про банки і банківську діяльність» [33], об'єктом банківської діяльності є грошові кошти, які можуть виконувати функції засобу платежу та нагромадження. Однак у практиці банківської діяльності використовуються також цінні папери та валютні цінності, які також можуть виконувати схожі функції.

Таким чином, банківська діяльність охоплює ширший спектр операцій з грошовими коштами, цінними паперами та валютними цінностями.

Згідно з цим самим законом, банки мають право на проведення різноманітної діяльності, такої як інвестиції, випуск власних цінних паперів, організація лотерей, зберігання цінностей, надання консультацій та інших послуг.

Ці можливості розширюють уявлення про банківську діяльність та її роль у фінансовій системі, підкреслюючи не лише важливість банків у фінансовому обороті, а й їх роль у побудові та налагодженні банківської системи в цілому.

Отже, можна зробити висновок, що, фінансова діяльність комерційних банків може бути визначена з різних точок зору науковців, але загальною ідеєю є те, що це сукупність операцій, пов'язаних з управлінням грошовими коштами та фінансовими активами, які здійснюються комерційними банками з метою отримання прибутку та надання фінансових послуг клієнтам.

Основні функції комерційних банків у системі використання фінансових ресурсів включають (рис 1.1).

Рис. 1.1 – Основні функції комерційних банків у системі використання фінансових ресурсів

1. Залучення депозитів: Банки привертають фінансові ресурси шляхом приймання депозитів від клієнтів. Ці кошти можуть бути розміщені на різних рахунках, таких як звичайні рахунки, депозитні рахунки або вклади.

2. Надання кредитів: Комерційні банки є основними кредиторами в економіці, надаючи позики підприємствам, фізичним особам та іншим банкам. Це дозволяє стимулювати економічний зріст, розвиток бізнесу та індивідуального підприємництва.

3. Інвестування: Банки вкладають фінансові ресурси в цінні папери, акції, облігації, фондові інструменти та інші фінансові активи для отримання прибутку від відсотків, дивідендів або зростання вартості активів.

4. Фінансові послуги: Банки надають різноманітні фінансові послуги, такі як обслуговування рахунків, переказ коштів, видача платіжних карток, консультування з фінансових питань та інші [45].

Таким чином, роль фінансової діяльності комерційних банків полягає в забезпеченні ліквідності економіки, забезпеченні фінансування підприємств та індивідів, сприянні ефективному розподілу капіталу та зростанню економіки в

цілому. Комерційні банки є каталізаторами економічного розвитку, які сприяють збалансованому функціонуванню фінансової системи та стабільності економіки країни.

1.2. Огляд і аналіз чинних методичних підходів до оцінки фінансової діяльності комерційних банків

В останні десятиріччя банківський сектор зазнав значних змін, які вплинули на його функціонування та ефективність. Лібералізація, дерегулювання, глобалізація та швидкий технологічний прогрес створили нове середовище для банківської діяльності. Ці процеси призвели до загострення конкуренції на ринку та змусили банки переглянути свої стратегії та підходи до управління [3].

У зв'язку з цим, значна увага в науковій думці приділяється проблемам оцінки ефективності банків. Методологія оцінки ефективності постійно розвивається, а її аналітичний інструментарій постійно розширюється. Оцінка ефективності стає складнішою і вимагає врахування більшого різноманіття факторів, таких як фінансові показники, рівень ризику, клієнтські потреби та інноваційність.

Такий підхід до оцінки ефективності банків враховує сучасні тенденції у банківській сфері і дозволяє керівництву банків зробити більш обґрунтовані стратегічні рішення для підтримки стабільності та успішності їхньої діяльності.

Отримання інформаційного забезпечення для системи державного управління, а також для прийняття управлінських рішень у грошово-кредитній сфері, є ключовою метою оцінки ефективності банківської системи або окремих банків.

Оскільки економічна система України перебуває в процесі структурних змін, а механізми державного регулювання знаходяться на стадії формування, дослідження факторів, що впливають на ефективність банків, є актуальним завданням. Спеціалісти здебільшого зосереджуються на розробці методології

оцінки та удосконаленні аналітичного інструментарію для підвищення об'єктивності результатів оцінки [8].

Менеджмент банків також велику увагу приділяє питанням підвищення ефективності на ринку, оскільки банки отримують самостійність та несуть повну відповідальність за свою діяльність.

Для них важливо не лише визначити рівень ефективності, але й використовувати отримані результати для коригування стратегії та підтримки успішності на ринку.

Останній етап включає вибір об'єкта оцінки (наприклад, доходи, витрати, прибуток, ризик) та проведення аналітичної роботи, що передбачає вибір типу ефективності, визначення методичного інструментарію та розрахунки.

Ці кроки допомагають зрозуміти, наскільки ефективно банк чи банківська система функціонує на ринку та як можна поліпшити їхню діяльність.

У сучасній економічній літературі розглядаються різні підходи до оцінки ефективності діяльності банків, які відображають різні аспекти їх функціонування:

1. Результативність: Цей підхід оцінює, наскільки банк досягає своїх цілей, які можуть бути пов'язані з фінансовими результатами або загальною позицією на ринку. Українська практика оцінки часто обмежується аналізом фінансових показників або загальними описовими методиками. У світовій практиці все більше поширюється збалансований підхід, який враховує як фінансові, так і нефінансові показники [9].

2. Ефект масштабу: Цей підхід визначається зниженням витрат при збільшенні обсягів діяльності банку. Вивчаються два види ефекту: економія за рахунок масштабу і економія за рахунок структури операцій [11].

3. Економічна (операційна) ефективність: Цей підхід поєднує технічну ефективність (максимальний обсяг виробництва за фіксованих ресурсів) та алокативну ефективність (оптимальне використання ресурсів з урахуванням їх ціни і технологій). Цей підхід базується на роботі з економетричним аналізом та

враховує концепцію «X-неефективності», що відображає рівень витрат, які перевищують мінімально необхідні для даного рівня випуску [14].

Кожен з цих підходів допомагає розуміти різні аспекти ефективності банків та використовується для прийняття рішень управління та поліпшення їх діяльності.

Оцінка ефективності банку включає в себе два основних методичних підходи:

1. Бухгалтерський підхід: Основним критерієм є дохідність (прибутковість) діяльності банку, який базується на фінансових коефіцієнтах. Такі показники, як рентабельність активів (ROA), рентабельність капіталу (ROE), чиста процентна маржа, чистий спред, продуктивність праці та інші, використовуються для оцінки ефективності. Хоча цей підхід досить простий у використанні та інтерпретації, він обмежується складністю визначення факторів, що впливають на ефективність, та концентрацією на короткострокових фінансових результатах [17].

2. Економічний/виробничий підхід: Основним критерієм є оптимальність ведення діяльності банку, включаючи рівень прибутку, витрат та ризику. Цей підхід базується на економіко-математичному моделюванні і дозволяє оцінити ефективність банку з більш широкого погляду [21].

Обидва підходи мають свої переваги та обмеження, і їх використання залежить від конкретних цілей оцінки ефективності та потреб аналізу. Перший підхід до оцінки ефективності банку спрямований на визначення доходності його бізнесу.

Основні показники такого аналізу, як рентабельність активів, рентабельність капіталу, чиста процентна маржа, чистий спред, продуктивність праці та інші, використовуються для оцінки ефективності. Хоча цей підхід є простим у використанні та інтерпретації, він має обмеження, такі як складність визначення факторів впливу, ретроспективний характер оцінки та зосередженість на короткострокових фінансових результатах.

Аналітичні моделі, такі як модель Дюпона, базуються на цьому підході, хоча вони також дозволяють виявити фактори, які впливають на прибутковість капіталу банку. Однак, цей підхід оцінки ефективності лише відображає рентабельність банку, інші аспекти ефективності залишаються поза увагою.

Другий підхід розглядає банк як фірму фінансових послуг і базується на ідеї мінімізації витрат та максимізації випуску. Ефективність в цьому випадку розглядається як оптимальність організації банківської діяльності.

Використання багатофакторної виробничої функції дозволяє досліджувати економічні процеси та розв'язувати аналітичні задачі. Цей підхід дозволяє оцінити ефективність банку більш широко, враховуючи не лише фінансові показники, а й інші аспекти його діяльності [26].

Для банків як економічних суб'єктів особливий інтерес становлять функції витрат – cost efficiency (1.1) та функції прибутку – profit efficiency (1.2):

$$C = C(w, y, z, u, \varepsilon), \quad (1.1)$$

$$P = P(p, y, z, u, \varepsilon), \quad (1.2)$$

де C – витрати,

P – прибуток,

w – вектор цін ресурсів,

y – вектор випуску,

z – вектор специфічних факторів впливу на діяльність банку (структура капіталу, рівень ризику),

p – вектор цін випуску,

u – параметр неефективності,

ε – помилка.

Непараметричні методи оцінки ефективності банку, такі як аналіз середовища функціонування (DEA) і метод вільної оболонки (FDH), дозволяють враховувати сукупність факторів впливу на вхідні параметри (ресурси) та вихідні параметри (випуск).

Вони розглядають технологічний аспект ефективності, зокрема, можливість взаємозаміни ресурсів у процесі виробництва. Однак ці методи ігнорують можливість помилок у процесі моделювання та розрахунку ефективності, фокусуючись виключно на технологічних аспектах.

Параметричні методи оцінки, які включають стохастичний аналіз (SFA), метод необмеженого розподілу ефективності (DFA) і метод широкої межі (TFA), дозволяють враховувати випадкову помилку та оцінювати алокативну ефективність, тобто здатність оптимально управляти ресурсами. Вони враховують вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на діяльність банку.

При використанні параметричних методів побудова межі ефективності передбачає застосування різних статистичних методів, таких як метод максимальної вірогідності та метод найменших квадратів [28].

Під час оцінки ефективності діяльності банків, важливе питання - це визначення вхідних та вихідних параметрів, які впливають на результати оцінки. В зарубіжній економічній думці виділяють два підходи до визначення економічної природи «депозитів»:

1. Виробничий підхід розглядає банк як постачальника фінансових послуг, тому депозити розглядаються як вихідний параметр діяльності.
2. Посередницький підхід враховує, що депозити є ресурсом для діяльності банку.

На заключному етапі оцінки ефективності, виконується узагальнення результатів дослідження, а також аналіз факторів, що впливають на рівень ефективності. Висновки та пропозиції формулюються на основі цього аналізу [35].

Отже, огляд і аналіз методичних підходів до оцінки фінансової діяльності комерційних банків є важливим завданням для розуміння ефективності їхньої діяльності та ризиків, які вона несе. Деякі з основних методичних підходів включають (рис. 1.2).

Рис. 1.2 – Основні методичні підходи до оцінки фінансової діяльності комерційних банків

1. Фінансовий аналіз: Цей підхід включає аналіз фінансових звітів банку, таких як баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про грошовий потік. Цей аналіз дозволяє оцінити фінансове становище банку, його ліквідність, прибутковість та фінансовий ризик.

2. Показники ефективності: Використання різних показників, таких як показники рентабельності, ліквідності, фінансового забезпечення тощо, дозволяє порівняти фінансову діяльність банку з його конкурентами та зважити на його внутрішні потреби [37].

3. Оцінка ризику: Цей підхід оцінює рівень ризику, який виникає в результаті діяльності банку, такий як кредитний ризик, процентний ризик, валютний ризик тощо. Він дозволяє зрозуміти, наскільки стійкий банк до зовнішніх фінансових труднощів.

4. Моделювання стресових ситуацій: Цей підхід полягає в тому, щоб прогнозувати вплив стресових ситуацій, таких як фінансова криза або економічна рецесія, на фінансову діяльність банку. Це дозволяє оцінити його стійкість до негативних зовнішніх впливів [40].

5. Порівняльний аналіз: Порівняльний аналіз залежить від порівняння фінансової діяльності банку з аналогічними установами в тій же галузі або в тій же регіоні. Це допомагає визначити конкурентні переваги або недоліки банку порівняно з іншими гравцями на ринку.

6. Оцінка факторів ринкового середовища: Врахування змін у ринковому середовищі, таких як зміни у відсоткових ставках, економічні та політичні зміни, також важливо для оцінки фінансової діяльності банку [47].

Використання цих методичних підходів дозволяє здійснювати комплексну оцінку фінансової діяльності комерційних банків та приймати обґрунтовані рішення щодо їхньої діяльності та стратегії.

1.3. Теоретико-методичні основи фінансової стійкості комерційного банку

Банківська система України, безперечно, є невід'ємною складовою економіки країни в цілому. Негативні тенденції в економіці також безсумнівно мають істотний вплив на банківську систему, її стабільність та розвиток. -19, військового стану на території країни, тощо.

Фінансова стійкість комерційного банку – це здатність банку виконувати свої фінансові зобов'язання в повному обсязі та в установлені строки, забезпечувати стабільність і рентабельність своєї діяльності в умовах внутрішніх та зовнішніх змін. Основні показники, що визначають фінансову стійкість банку, включають ліквідність, капітальну адекватність, рентабельність та якість активів [5].

Вивчення та підтримання фінансової стабільності банків нашої країни можна вважати невід'ємною частиною розвитку банківської системи. Високий рівень фінансової стійкості, який підтримує банк, дозволяє залучати контрагентів, а також сприяє розвитку всієї банківської системи України.

Завдяки цій стійкості та прозорості банківської діяльності банківський сектор почне залучати інвесторів, що, у свою чергу, підвищує рівень довіри населення до комерційних банків та банківської системи загалом.

Фінансова стійкість банку також залежить від багатьох внутрішніх і зовнішніх факторів:

До внутрішніх факторів відносимо наступні:

- Якість управління банком. Стратегічне планування, ефективність управлінських рішень, кваліфікація та досвід керівництва.
- Структура активів та пасивів. Співвідношення між ліквідними та неліквідними активами, оптимальність пасивів.
- Капітальна база банку. Розмір та структура власного капіталу, достатність капіталу для покриття ризиків.

Серед зовнішніх факторів можна виділити такі:

- Економічні умови. Загальний стан економіки, рівень інфляції, валютний курс.
- Регуляторне середовище. Зміни у законодавстві, вимоги Національного Банку України та інших регулюючих органів.
- Конкурентне середовище. Рівень конкуренції на банківському ринку, стратегія конкурентів.

Отже, фінансову стабільність банку слід розуміти як певну здатність виконувати свої зобов'язання і підтримувати прибутковість на рівні, який буде належним чином функціонувати в конкурентному середовищі.

Згідно з результатами аналізованих джерел інформації можна виділити три основні типи фінансової стабільності банківських установ:

- Нормальна стабільність;
- Нестабільне фінансове становище;

- Кризове фінансове становище банківської установи.

За умов нормальної стабільності банк демонструє стійкий фінансовий стан, виконує свої зобов'язання перед клієнтами та кредиторами вчасно та в повному обсязі. Фінансові показники знаходяться на високому рівні, що забезпечує стабільну діяльність та розвиток банку. Це характеризується наступними показниками: високий рівень ліквідності та платоспроможності, висока рентабельність активів (ROA) та власного капіталу (ROE), низький рівень проблемних кредитів, стабільний прибуток [5].

Нестабільне фінансове становище банківської установи можемо характеризувати як таке, під час якого банківська установа стикається з тимчасовими труднощами у виконанні своїх зобов'язань через зниження фінансових показників. Такий стан може бути наслідком внутрішніх проблем в управлінні або зовнішніх факторів, що негативно впливають на діяльність банку. Потребує оперативних заходів для відновлення стабільності. Показники, що обумовлюють даний стан включають: зниження рівня ліквідності, зменшення рентабельності активів та капіталу, збільшення частки проблемних кредитів, затримка платежів та виконання зобов'язань, зниження прибутковості або наявність збитків.

При потраплянні установи до кризового фінансового становища банк знаходиться в критичному стані, коли не в змозі виконувати свої зобов'язання перед клієнтами та кредиторами. Це може призвести до банкрутства або потребувати зовнішньої підтримки, зокрема державного втручання або злиття з іншою фінансовою установою. Показники, що демонструють потрапляння банку до даної категорії включають наступні: дуже низький або від'ємний рівень ліквідності, негативну рентабельність активів та капіталу, високий рівень проблемних кредитів, великі збитки та відсутність джерел для їх покриття.

Іншими словами, можемо підсумувати, що розподіл на ці типи дозволяє оцінювати фінансову стабільність банківських установ та своєчасно вживати заходів для покращення фінансового стану, що є ключовим аспектом для забезпечення стійкої та ефективної діяльності банку.

Фінансова стабільність комерційних банків також залежить від рівня розвитку відносин з державою (дотримання банком вимог центрального банку та інших регулюючих органів, виконання нормативів капітальної адекватності, ліквідності та інших фінансових показників, вплив податкової політики на фінансові результати банку, доступ до державних програм підтримки банківського сектора, а також вплив процентних ставок центрального банку на кредитну та депозитну політику комерційних банків), інвесторами (забезпечують здатність банку залучати інвестиції через емісію акцій або боргових інструментів, а також демонструють його репутацію на фінансових ринках. Відкритість та прозорість фінансової звітності, проведення регулярних аудиторських перевірок та надання достовірної інформації є ключовими показниками для залучення інвесторів), вітчизняними та зарубіжними фінансово-кредитними організаціями (участь у міжбанківському кредитуванні, співпраця у сфері платіжних систем та інших фінансових послуг, залучення іноземного капіталу, участь у міжнародних фінансових ринках, співпраця з іноземними банками та фінансовими інститутами), клієнтами та іншими контрагентами (розробка привабливих банківських продуктів та послуг, висока якість обслуговування, надійність та безпека банківських операцій, проведення освітніх програм для клієнтів, спрямованих на підвищення їхньої обізнаності у фінансових питаннях, що сприяє зниженню ризиків неповернення кредитів та підвищенню рівня залучених депозитів, а також встановлення надійних партнерських відносин з постачальниками технологічних та інших послуг, які забезпечують ефективну діяльність банку та чітке дотримання умов укладених договорів, своєчасне виконання фінансових зобов'язань перед контрагентами) [5].

Розвиток та підтримка надійних і стабільних відносин з цими групами контрагентів сприяє зміцненню фінансової стабільності комерційного банку, забезпечує його конкурентоспроможність та довгостроковий успіх на фінансовому ринку.

Наступним етапом виділяємо основні показники фінансової стійкості банківської установи. Серед них є:

- Ліквідність – можливість швидкого переведення активів у готівку без втрати вартості. Забезпечення оптимального рівня ліквідності є важливим завданням банківського менеджменту, оскільки дозволяє банку своєчасно виконувати свої зобов'язання та підтримувати фінансову стійкість.

- Достатність власного капіталу для покриття ризиків. Забезпечення достатності капіталу є одним з пріоритетних завдань банківського менеджменту, оскільки дозволяє підтримувати фінансову стійкість банку, його конкурентоспроможність та можливість розвитку бізнесу.

- Рентабельність – прибутковість діяльності банку. Підтримання високого рівня рентабельності є важливим завданням банківського менеджменту, оскільки забезпечує достатність капіталу для покриття ризиків, можливість розвитку бізнесу та підвищення конкурентоспроможності банку.

- Ризикованість та прибутковість активних операцій. Забезпечення оптимального співвідношення ризику та прибутковості активних операцій є важливим завданням банківського менеджменту, оскільки дозволяє підтримувати фінансову стійкість банку та ефективність його діяльності [13].

На основі аналізованого можемо сформувати таблицю, що демонструватиме ключові показники фінансової стійкості банку та їх нормативні значення (табл. 3.1).

Таблиця 1.1 – Ключові показники фінансової стійкості банку

Показник	Формула	Опис	Норматив
1	2	3	4
Коефіцієнт ліквідності (LCR)	$LCR = \frac{Ал}{Зк}$	Відношення ліквідних активів (Ал) до короткострокових зобов'язань (Зк)	$\geq 100\%$
Коефіцієнт капітальної адекватності (CAR)	$CAR = \frac{ВК}{Азр}$	Відношення власного капіталу (ВК) до зважених за ризиком активів (Азр)	$\geq 10-12\%$

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4
Рентабельність активів (ROA)	$ROA = \frac{\text{ЧП}}{\text{Азаг}}$	Відношення чистого прибутку (ЧП) до загальної суми активів (Азаг)	$\geq 1\%$
Рентабельність власного капіталу (ROE)	$ROE = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК}}$	Відношення чистого прибутку (ЧП) до власного капіталу (ВК)	$\geq 10-15\%$
Коефіцієнт співвідношення кредитів до депозитів (LTD)	$LTD = \frac{\text{Кпорт}}{\text{Дпорт}}$	Відношення суми виданих кредитів (Кпорт) до залучених депозитів (Дпорт)	80-90%

Отже, ця таблиця надає ключові показники, які використовуються для оцінки фінансової стійкості банку, а також їх нормативні значення, що дозволяють визначити, наскільки банк відповідає вимогам регуляторів та загальноприйнятим стандартам у банківській галузі.

Також можемо виділити наступні показники, що характеризують вплив власного капіталу на фінансову стійкість банківської установи (табл. 3.2).

Таблиця 1.2 – Економічний зміст показників, що характеризують вплив власного капіталу на фінансову стійкість банківської установи

Найменування показника	Алгоритм розрахунку	Економічний зміст показника
Коефіцієнт надійності	$K_H = \frac{\text{ВК}}{\text{Зк}}$	Відображає співвідношення власного капіталу (ВК) до залученого капіталу (Зк). Показник високої надійності банку при значеннях більше 1.
Коефіцієнт фінансового важеля	$K_{\text{ФВ}} = \frac{\text{ЗК}}{\text{ВК}}$	Відображає співвідношення зобов'язань (ЗК) до власного капіталу (ВК). Високий коефіцієнт вказує на високу залежність банку від позикового капіталу.
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів - достатність капіталу	$K_{\text{УК}} = \frac{\text{ВК}}{\text{Азаг}}$	Відображає частку власного капіталу (ВК) у загальній сумі активів (Азаг). Показник достатності капіталу, який демонструє фінансову стабільність банку.
Коефіцієнт мультиплекатора капіталу	$K_{\text{МК}} = \frac{\text{Азаг}}{\text{ВК}}$	Відображає співвідношення активів (Азаг) до власного капіталу (ВК). Високий коефіцієнт вказує на високу ефективність використання капіталу, але також на вищий ризик.

Тож фінансова стійкість комерційного банку є критичним аспектом його діяльності, від якого залежить не тільки власна безпека банку, а й довіра клієнтів, інвесторів та регуляторів. Це поняття включає в себе не лише здатність банку

виконувати свої фінансові зобов'язання в умовах різних економічних ускладнень, але й його здатність до ефективного управління ризиками, оптимізації капіталу та збереження прибутковості в довгостроковій перспективі.

1.4. Теоретичне обґрунтування методів підвищення ефективності фінансових операцій комерційних банків

Підвищення ефективності фінансових операцій комерційних банків вимагає теоретичного обґрунтування та практичної реалізації різноманітних методів. Ось кілька теоретичних підходів до підвищення ефективності фінансових операцій банків (рис. 1.3).

Рис. 1.3 – Методи підвищення ефективності фінансових операцій комерційних банків

1. Оптимізація портфеля активів та пасивів: Це означає збалансування активів та пасивів з метою забезпечення оптимального співвідношення між ризиком та прибутком. Це може включати диверсифікацію портфеля, розробку продуктів з високим рівнем рентабельності та зменшенням ризику.

Оптимізація портфеля активів і пасивів є критичною для досягнення балансу між ризиком і прибутком. Банки часто реалізують це, використовуючи передові моделі прогнозування та аналітики для ідентифікації потенційно прибуткових, але менш ризикованих інвестиційних можливостей. Наприклад, вони можуть збільшити вкладення в урядові облігації або стабільні корпоративні облігації в періоди економічної нестабільності.

Паралельно, вони можуть скорочувати експозицію в високоризиковані активи, такі як кредити стартапам або інвестиції в нові ринки. Такі стратегії дозволяють банкам підтримувати ліквідність і забезпечувати стабільність доходів [1].

Ефективне управління портфелем також передбачає регулярну переоцінку і реалокацію активів відповідно до змін у ринкових умовах. Банки використовують аналітичні інструменти для оцінки впливу економічних індикаторів на інвестиційний клімат.

Зокрема, при підвищенні процентних ставок, вони можуть переважати короткострокові активи, щоб зменшити вплив на вартість капіталу. Також важливим є забезпечення гнучкості портфеля, дозволяючи швидко адаптуватися до нових можливостей або загроз. Стратегія банку має бути спрямована на оптимізацію відносної вартості і дохідності активів і пасивів.

Диверсифікація портфеля активів та пасивів є ключовою для мінімізації ризиків і забезпечення стабільного прибутку. Банк може інвестувати в різні географічні регіони і сектори, щоб уникнути концентрації ризику.

Наприклад, розміщення коштів у розвинені ринки може бути збалансоване інвестиціями в швидкозростаючі економіки. Це дозволяє банку не тільки знизити потенційні збитки від нестабільних ринків, але й скористатися високими

прибутковими можливостями. Такий підхід сприяє загальному зростанню і стабільності фінансових показників банку [6].

2. Підвищення ефективності кредитування: Це може бути досягнуто шляхом вдосконалення кредитних процесів, вдосконалення систем кредитного моніторингу та аналізу ризиків, а також шляхом розвитку альтернативних методів кредитування, таких як кредитування за допомогою технологій блокчейн.

Підвищення ефективності кредитування починається з удосконалення процесів оцінки кредитоспроможності. Банки інтегрують передові аналітичні інструменти для більш точного визначення кредитного ризику клієнтів. Це включає застосування машинного навчання для аналізу історичних даних та виявлення патернів, які можуть вказувати на потенційні збої в платежах.

Такі технології дозволяють банкам швидше реагувати на зміни в кредитній поведінці клієнтів та адаптувати свої стратегії відповідно до змінних умов ринку. Завдяки цьому підходу знижується загальний рівень непрацюючих кредитів.

Крім того, розвиток альтернативних методів кредитування, таких як платформи peer-to-peer (P2P) кредитування, дозволяє банкам розширити свої послуги та пропонувати клієнтам більш гнучкі умови.

Ці платформи сприяють безпосередньому зв'язку між позичальниками та інвесторами, мінімізуючи потребу в традиційних банківських посередниках. Такий підхід не тільки знижує вартість кредитування для кінцевого користувача, але й відкриває нові можливості для залучення клієнтів, що в пошуку альтернативних фінансових рішень [10].

Інтеграція технологій блокчейн у процеси кредитування може значно підвищити їх прозорість і безпеку. Блокчейн дозволяє реєструвати кожен транзакцію в незмінному, децентралізованому реєстрі, забезпечуючи вищий рівень довіри між сторонами і знижуючи ризик шахрайства.

Наприклад, за допомогою блокчейн-технологій банки можуть автоматизувати угоди та контракти, забезпечуючи їх виконання без зовнішніх втручань. Такі новітні підходи в кредитуванні не тільки підвищують безпеку

транзакцій, але й сприяють зростанню довіри клієнтів до банківських установ [19].

3. Застосування технологій та інновацій: Використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект, аналітика даних та автоматизація процесів, може покращити ефективність фінансових операцій, зменшити витрати та підвищити точність прийняття рішень.

Застосування новітніх технологій, таких як штучний інтелект і великі дані, кардинально змінює підходи до управління фінансовими операціями. Штучний інтелект дозволяє банкам аналізувати великі обсяги даних для ідентифікації тенденцій та взаємозв'язків, які не завжди можливо виявити людським оком.

Наприклад, AI може прогнозувати майбутні відтоки клієнтів або зміни в споживчій поведінці, що дозволяє банкам пропонувати персоналізовані фінансові продукти. Також штучний інтелект використовується для автоматизації складних процесів, таких як кредитний аналіз та ризик-менеджмент, значно підвищуючи швидкість і точність банківських операцій [31].

Інновації в технологіях дозволяють банкам підвищувати ефективність через автоматизацію процесів. Автоматизація допомагає скоротити витрати на обслуговування клієнтів, одночасно підвищуючи якість обслуговування. Завдяки роботам-консультантам клієнти можуть отримувати відповіді на свої запитання 24/7 без необхідності звернення до живого оператора. Такі технології, як чат-боти і віртуальні асистенти, не тільки зменшують навантаження на співробітників, але й забезпечують швидший доступ до необхідної інформації.

Розвиток цифрових платформ, таких як мобільний і онлайн-банкінг, відкриває нові можливості для банків залучити та утримати клієнтів. Цифровізація послуг дозволяє користувачам здійснювати широкий спектр фінансових операцій з будь-якої точки світу.

Інвестиції в цифрові технології також сприяють збільшенню безпеки, оскільки сучасні методи шифрування і біометричні системи ідентифікації

знижують ризик шахрайства. Таким чином, інтеграція інновацій є ключовою для підтримки конкурентоспроможності та ефективності банківських установ [29].

4. Оптимізація управління ризиками: Ефективне управління ризиками є ключовим для забезпечення стабільності та стійкості банку. Це може включати розробку та впровадження стратегій мінімізації ризиків, удосконалення систем контролю та моніторингу ризиків, а також вдосконалення процесів виявлення та управління ризиками.

Ефективне управління ризиками в банківському секторі починається з розробки комплексних стратегій мінімізації ризиків. Банки впроваджують різноманітні інструменти для оцінки та контролю ризиків, включаючи стрес-тестування, що дозволяє оцінити потенційний вплив різних кризових сценаріїв на фінансову стійкість.

Важливою складовою є також постійне моніторингу ринкових умов і швидке реагуванє на них. Створення централізованих баз даних для слідкування за кредитними портфелями допомагає виявляти потенційні проблеми на ранніх етапах.

Банки також активно розвивають системи виявлення шахрайства, що є важливим аспектом управління ризиками. Застосування передових технологій, таких як машинне навчання та штучний інтелект, для аналізу транзакцій дозволяє вчасно виявляти неправомірні дії.

Це значно знижує фінансові втрати банку і підвищує довіру клієнтів. Крім того, розробка спеціалізованих програм для моніторингу та управління ризиками допомагає оптимізувати ресурси і гарантувати комплексний підхід до проблеми [41].

Банки здійснюють періодичні перевірки своїх управлінських практик та процесів в рамках управління ризиками. Важливою частиною є вдосконалення внутрішніх правил і процедур, що спрямовані на зменшення вразливостей та зловживань. Регулярні аудити і відгуки дозволяють швидко адаптуватися до змін у законодавстві та ринкових умовах. Такі заходи забезпечують стійкість банківської системи і підтримують високий рівень безпеки операцій.

5. Розвиток інноваційних продуктів та послуг: Впровадження новаторських продуктів та послуг може допомогти банку збільшити свою конкурентоспроможність та привернути нових клієнтів. Це може включати розробку цифрових продуктів та послуг, вдосконалення систем онлайн-банкінгу та мобільного банкінгу, а також впровадження інших інноваційних рішень.

Розвиток інноваційних продуктів і послуг допомагає банкам підвищити свою конкурентоспроможність. Вони інвестують у створення нових фінансових інструментів, які можуть задовольнити змінювані потреби споживачів.

Наприклад, запровадження цифрових валют або інноваційних платіжних рішень, які використовують блокчейн-технології, відкриває нові можливості для швидких і безпечних транзакцій. Такі продукти не тільки спрощують проведення фінансових операцій, але й забезпечують вищий рівень захисту інформації [48].

Впровадження інновацій також означає оновлення існуючих продуктів та послуг. За допомогою новітніх технологій банки можуть запропонувати клієнтам більш зручні та доступні способи управління їхніми фінансами. Наприклад, розширення функціоналу мобільних додатків для банкінгу, включаючи функції голосового управління та штучного інтелекту для персоналізованого фінансового планування, значно покращує користувацький досвід. Це допомагає банкам залучити нових клієнтів і утримувати існуючих [23].

Окрім розробки нових продуктів, банки активно працюють над впровадженням нових послуг, які можуть підвищити загальну задоволеність клієнтів. Одним з таких напрямків є покращення онлайн- і мобільного банкінгу.

Завдяки інтеграції передових технологій у ці платформи, клієнти отримують можливість контролювати свої рахунки, проводити операції та отримувати консультації в будь-який час. Такі інновації не тільки сприяють зростанню довіри та лояльності клієнтів, але й забезпечують банку стійкі конкурентні переваги [44].

Ці теоретичні підходи можуть бути реалізовані через впровадження конкретних стратегій та заходів, спрямованих на оптимізацію різних аспектів діяльності банку та підвищення його ефективності.

Висновки до розділу 1

Фінансова діяльність комерційних банків є ключовим елементом функціонування фінансової системи країни, сприяючи ефективному розподілу та використанню фінансових ресурсів. Через операції з кредитування, залучення депозитів, інвестування та надання різноманітних фінансових послуг, банки забезпечують ліквідність економіки, підтримують фінансування підприємств і сприяють економічному розвитку. Їхня роль як посередників на фінансовому ринку вимагає постійної адаптації до змінюваних умов глобалізації та інноваційних технологій. Такий комплексний підхід у фінансовій діяльності дозволяє банкам виконувати свої функції ефективно, забезпечуючи стабільність та розвиток економіки.

Огляд і аналіз методичних підходів до оцінки фінансової діяльності комерційних банків підтверджують значний розвиток та диференціацію інструментів аналізу в контексті сучасних викликів ринку. Ефективність банківських операцій тепер вимірюється не лише за допомогою традиційних фінансових показників, але й через врахування ризиків, клієнтських потреб та інноваційності. Параметричні та непараметричні методи дають змогу глибше зануритися в аналіз факторів ефективності, забезпечуючи більш точні та адаптивні стратегічні рішення для банків. Важливою є інтеграція новітніх технологій і методик у процеси прийняття управлінських рішень, що сприяє забезпеченню стійкості та розвитку банків у мінливому економічному середовищі. Таким чином, сучасні методи оцінки підвищують об'єктивність і релевантність управлінських оцінок та допомагають адаптуватися до динамічних умов ринку.

На основі аналізу, теоретичне обґрунтування методів підвищення ефективності фінансових операцій комерційних банків демонструє значення інтеграції передових аналітичних інструментів, оптимізації портфеля активів та пасивів, і використання інновацій. Ефективне управління портфелем і диверсифікація забезпечують баланс між ризиком і прибутком, покращуючи

стабільність банківської системи. Розвиток нових фінансових продуктів і технологій, таких як блокчейн і штучний інтелект, сприяє зниженню витрат та підвищенню точності фінансових операцій. Також, впровадження інновацій в управління ризиками та розвиток цифрових банківських платформ відкривають нові можливості для підвищення конкурентоспроможності та задоволення потреб клієнтів. Ці підходи є вирішальними для підвищення загальної ефективності та стійкості фінансових інституцій.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ У АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Загальна характеристика АТ КБ «ПриватБанк»

АТ КБ «ПриватБанк» - це один з найбільших банків в Україні з багатою історією та широким спектром послуг для своїх клієнтів. Заснований у 1992 році, банк швидко розвинувся і став одним із лідерів банківського сектору країни. Сьогодні АТ КБ «ПриватБанк» володіє найбільшою часткою на ринку серед фізичних та корпоративних клієнтів [34].

У 2000 році АТ КБ «ПриватБанк» пройшов черговий етап розвитку, перейшовши зі статусу товариства з обмеженою відповідальністю до закритого акціонерного товариства. Це рішення було прийняте з метою зміцнення банку та розширення його можливостей на ринку. Зареєструвавшись як АТ КБ «ПриватБанк», банк продовжив активно розвивати свої послуги та розширювати свою клієнтську базу.

У 2001 році була запущена система Приват24, що стала важливою подією в українській банківській системі. Ця інноваційна система дозволила клієнтам зручно та безпечно керувати своїми рахунками онлайн, здійснювати платежі та перекази коштів.

Протягом наступних років банк продовжував розвивати свої послуги та покращувати якість обслуговування. У 2002 році випустили мільйонну пластикову картку, а у 2003 році АТ КБ «ПриватБанк» був визнаний системою Western Union найкращим банком за якістю обслуговування клієнтів.

В 2009 році було прийнято рішення змінити тип банку на публічне акціонерне товариство, що відображало стратегічні плани розвитку та розширення бізнесу. Це стало ще одним важливим кроком у розвитку АТ КБ «ПриватБанк» та підтвердило його статус одного з лідерів банківського сектору в Україні.

Однією з ключових особливостей АТ КБ «ПриватБанк» є його широкий спектр послуг. Він надає послуги приймання вкладів, відкриття та обслуговування рахунків, кредитування, операції з картками платіжних систем, грошові перекази та багато іншого. Банк також володіє великою мережею філій та відділень по всій країні, що забезпечує зручність обслуговування клієнтів [34].

Особливо слід відзначити інноваційний підхід АТ КБ «ПриватБанк» до технологій. Він є найбільшим емітентом та еквайєром платіжних карток в Україні та має власні інноваційні рішення, такі як інтернет-банкінг та мобільний додаток «Приват24».

Загалом, АТ КБ «ПриватБанк» визнаний як один з найбільших та найбільш надійних банків в Україні, який надає своїм клієнтам широкий спектр сучасних інноваційних послуг з урахуванням найвищих стандартів обслуговування.

АТ КБ «ПриватБанк» пропонує широкий перелік банківських послуг для юридичних та фізичних осіб:

- Приймання вкладів (депозитів) від юридичних і фізичних осіб.
- Відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів в національній та іноземній валюті.
- Приймання комунальних та інших платежів на користь юридичних та фізичних осіб, суб'єктів підприємницької діяльності та державних організацій.
- Кредитування в національній та іноземній валюті на вигідних умовах.
- Операції з картками міжнародних платіжних систем VISA Intl та MasterCard Intl.
- Обслуговування зарплатних проектів з використанням банківських платіжних карток.
- Грошові перекази в національній та іноземній валюті по всьому світі.
- Купівля-продаж іноземної валюти, конверсійні операції.
- Операції з банківськими та дорогоцінними металами.
- Перевезення валютних цінностей та інкасація коштів.

- Здійснення обігу, погашення (розповсюдження) державної грошової лотереї.
- Купівля, продаж та обслуговування чеків та інших оборотних платіжних інструментів.
- Лізингові операції.
- Надання консультаційних та інформаційних послуг по банківським операціям.

АТ КБ «ПриватБанк» визначає довгостроковий інтерес клієнта як свій головний пріоритет. З метою забезпечення якісного обслуговування та точного задоволення потреб клієнтів, банк має висококваліфіковану команду фахівців та персональних менеджерів. Їх відповідальність полягає у наданні якісного обслуговування та оперативного вирішення питань клієнтів [36].

На сьогоднішній день АТ КБ «ПриватБанк» обслуговує більше ніж 165 тисяч корпоративних клієнтів та 96 тисяч приватних підприємців, а також понад 5,6 мільйонів рахунків фізичних осіб. Широка національна мережа банківського обслуговування, що складається з більш ніж 1528 філій та відділень по всій Україні, дозволяє клієнтам отримувати найвищий рівень обслуговування в будь-якій точці країни.

АТ КБ «ПриватБанк» також має широкий круг зарубіжних партнерів, що дозволяє клієнтам банку здійснювати міжнародні операції зручно та ефективно. Банк підтримує кореспондентські відносини з найбільшими іноземними банками та є уповноваженим банком для обслуговування кредитних ліній від Світового банку реконструкції і розвитку, Європейського банку реконструкції і розвитку, а також Українського економічного Фонду [38].

Організаційна структура управління АТ КБ «ПриватБанку» спрямована на забезпечення ефективності та високої якості послуг для своїх клієнтів, і представлена на рис. 2.1.

Рис. 2.1 – Організаційна структура АТ КБ «ПриватБанк»

Організаційна структура управління АТ КБ «ПриватБанк» є гнучкою і відображає його міжрегіональний та системний характер. Вона включає в себе горизонтальні та лінійно-функціонально-штабні елементи, що робить її однією з найпрогресивніших серед банків не лише в Україні, але й у Східній Європі [22].

На вершині ієрархії знаходиться Head-office або Головний офіс, який має повну господарську та адміністративну самостійність. Правління банку здійснює управління Головним офісом та системою в цілому. Під ним розташовано Middle-office - Головні регіональні управління, Регіональні управління та Самостійні філії. На нижньому рівні розташовано Front-office - відділення, які займаються безпосереднім обслуговуванням клієнтів [22].

Основні складові організаційної структури АТ КБ «ПриватБанк» включають такі елементи:

1. Верховне керівництво: Це включає в себе генерального директора (президента) та виконавчих директорів, які відповідають за загальне управління банком та прийняття стратегічних рішень.

2. Департаменти та відділи: Банк має ряд департаментів і відділів, які відповідають за різні функціональні області, такі як фінанси, ризики, інвестиції, інформаційні технології, маркетинг, HR та інші.

3. Регіональна структура: АТ КБ «ПриватБанк» має регіональну структуру управління, яка включає регіональні філії та відділення, відповідальні за надання банківських послуг на місцях.

4. Централізовані служби підтримки: Ці служби забезпечують підтримку для різних аспектів діяльності банку, таких як логістика, технічна підтримка, адміністративні послуги та інші.

5. Комітети та ради: Банк може мати різні комітети та ради, які відповідають за конкретні аспекти управління, такі як аудит, ризики, стратегія тощо.

Організаційна структура також містить штаби, які функціонують при Голові Правління, Директорах Головних Регіональних Управлінь та Регіональних Управлінь, а також при філіях. Крім того, існують підтримуючі бізнесові дивізіони, спрямовані на обслуговування певних груп клієнтів або виконання однорідних функцій [22].

Стратегічні та важливі тактичні рішення приймаються під керівництвом Голови Правління за допомогою колегіальних органів, таких як Правління Банку, Стратегічний комітет, Кредитний комітет, Бюджетний комітет та Комітет з питань безпеки.

Ця організаційна структура дозволяє АТ КБ «ПриватБанк» ефективно функціонувати та надавати своїм клієнтам широкий спектр послуг, забезпечуючи високий рівень обслуговування в усіх регіонах України та за її межами.

Організаційна структура АТ КБ «ПриватБанк» може змінюватися в залежності від стратегічних цілей та потреб бізнесу, але в цілому вона допомагає забезпечити ефективну діяльність банку та задоволення потреб його клієнтів.

Далі приведемо сильні і слабкі сторони АТ КБ «ПриватБанк», а також можливості і погрози у вигляді SWOT-матриці. SWOT-аналіз АТ КБ «ПриватБанку» допомагає зрозуміти його сильні та слабкі сторони, а також можливості та загрози, з якими він зіштовхується на ринку (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – SWOT-аналіз АТ КБ «ПриватБанк»

Сильні сторони (Strengths):	Слабкі сторони (Weaknesses):
Лідерство на ринку: АТ КБ «ПриватБанк» є одним з найбільших банків України та має значну частку на ринку банківських послуг.	Залежність від внутрішньополітичних та економічних факторів: Банк може відчувати негативний вплив політичних та економічних змін в Україні на свою діяльність.
Широкий спектр послуг: Банк пропонує різноманітні банківські послуги для корпоративних та приватних клієнтів, включаючи кредитування, вклади, карткові послуги та інше.	Конкуренція: Український банківський ринок конкурентний, і АТ КБ «ПриватБанк» повинен постійно змагатися з іншими банками за клієнтів та ринкові позиції.
Інноваційні технології: Запровадження системи Приват24 та інших інноваційних технологій дозволило банку покращити доступність та зручність обслуговування клієнтів.	
Можливості (Opportunities):	Загрози (Threats):
Розвиток ринку: З розвитком економіки України може збільшуватися попит на банківські послуги, що відкриває нові можливості для росту АТ КБ «ПриватБанку».	Економічна нестабільність: Нестабільність економічної ситуації в Україні може негативно впливати на фінансову стабільність банку.
Розширення географії: Банк може розглядати можливості для розширення своєї діяльності за межами України, наприклад, через розвиток міжнародних банківських операцій або створення філій за кордоном.	Регуляторна та політична ризики: Зміни в законодавстві або політиці можуть вплинути на умови діяльності банку та його прибутковість.

SWOT-аналіз допомагає зрозуміти стан АТ КБ «ПриватБанк» на ринку та визначити стратегічні напрямки розвитку, щоб максимізувати його успіх.

Таким чином, АТ КБ «ПриватБанк» – це найбільший за активами банк в Україні, що пропонує широкий спектр фінансових послуг для корпоративних клієнтів, малих і середніх підприємств та приватних осіб. Ось деякі загальні характеристики АТ КБ «ПриватБанку»:

1. Розмір і масштаб: АТ КБ «ПриватБанк» є найбільшим банком в Україні за обсягом активів та широко відомий своєю мережею філій та банкоматів по всій країні.

2. Широкий спектр послуг: Банк пропонує різноманітні фінансові послуги, включаючи розрахунково-касове обслуговування, кредитування, депозитні продукти, інвестиційні послуги, страхування, пенсійне забезпечення та інше.

3. Інноваційність: АТ КБ «ПриватБанк» відомий своєю активною інвестиційною політикою у сфері технологій. Банк впроваджує інноваційні цифрові рішення для покращення клієнтського сервісу та зручності користувачів.

4. Корпоративна соціальна відповідальність: АТ КБ «ПриватБанк» активно залучений до різних програм та проектів у сфері соціальної відповідальності, включаючи освітні, культурні, екологічні та медичні ініціативи.

5. Міжнародна присутність: Окрім своїх операцій в Україні, АТ КБ «ПриватБанк» має представництва та філії в інших країнах, що дозволяє надавати послуги міжнародним клієнтам та залучати іноземних інвесторів.

6. Клієнтська база: Банк обслуговує мільйони клієнтів з різних сегментів ринку, від приватних осіб до великих корпорацій, що свідчить про його широкий апеляційний потенціал.

7. Стабільність і довіра: АТ КБ «ПриватБанк» відомий своєю стабільністю та надійністю, що підтверджується його довгою історією успіху та високим рівнем довіри клієнтів та інвесторів.

У цілому, АТ КБ «ПриватБанк» відомий своєю стабільністю, надійністю та інноваційним підходом до фінансового сектору, що робить його одним з ключових учасників банківського ринку України.

2.2. Аналіз показників фінансової діяльності та використання фінансових ресурсів АТ КБ «ПриватБанк»

2.2.1. Аналіз динаміки і структури активів та пасивів АТ КБ «Приватбанк»

Аналіз стану активів та пасивів АТ КБ «ПриватБанк» за період 2019-2023 років дозволить нам зрозуміти зміни в його фінансовому стані та динаміку його діяльності протягом цього періоду. Основні показники, які ми можемо проаналізувати, включають загальну суму активів та пасивів, їх структуру, зміни в балансі, кредитний портфель, обсяги депозитів клієнтів, капітал банку та його ліквідність.

Загальна сума активів банку дозволить нам зрозуміти його обсяги діяльності та розмір його фінансового портфеля. Аналіз структури активів та пасивів допоможе визначити, як різні види активів та зобов'язань співвідносяться між собою, наприклад, скільки коштів банк має вкладено в кредити, цінні папери, ліквідні активи тощо.

Дослідження кредитного портфеля дозволить нам зрозуміти ризики, які банк приймає, видаючи кредити, а також оцінити його кредитні стандарти та ефективність управління ризиками. Обсяги депозитів клієнтів є важливим показником фінансової стійкості банку та його здатності забезпечити ліквідність та фінансування своєї діяльності.

Капітал банку відображає його фінансову стійкість та здатність витримати різні стресові ситуації. Ліквідність банку є ключовим фактором в його фінансовій стійкості та може вказувати на його здатність вчасно виконувати фінансові зобов'язання.

Отже, аналіз стану активів та пасивів АТ КБ «Приватбанк» за вказаний період допоможе нам отримати глибоке розуміння його фінансового стану та оцінити його ефективність та стійкість на ринку (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Аналіз динаміки і структури активів АТ КБ «Приватбанк» за 2019-2023 рр.

Показники	2019, млн. грн	2020, млн. грн	2021, млн. грн	2022, млн. грн	2023, млн. грн	Відхилення, млн.грн. (2023-2022рр.)	Відхилення, млн.грн. (2022-2021рр.)	Відхилення млн.грн. (2021-2020рр.)
Грошові кошти і залишки в НБУ	45894	49911	52835	94191	152282	58091	41356	2924
Кредити надані суб'єктам господарювання юрид. особам	59544	55021	26243	103837	134237	30400	77594	-28778
Кредити надані фізичним особам	59544	55021	68218	68084	92019	23935	-134	13197
Інвестиційні цінні папери	152157	221711	222277	239752	271847	32095	17475	566
Поточні податкові активи	2257	6660	9978	9079	4	-9075	-899	3318
Відстрочені податкові активи	2257	6660	-	1100	1952	852	-	-
Інвестиційна нерухомість	3379	2933	1989	2155	2340	185	166	-944
Нематеріальні активи	-	-	1288	1389	1563	174	101	-
Основні засоби	4850	5982	6159	5228	5127	-101	-931	177
Інші фінансові активи	2228	3467	2673	6498	9493	2995	3825	-794
Інші нефінансові активи	9285	8901	9715	9189	9094	-95	-526	814
Всього активів	309659	382643	401385	540596	680008	139412	139211	187742

З табл. 2.2, видно, що динаміка і структура активів АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2019 по 2023 роки стрімко зростала та падала.

Грошові кошти і залишки в НБУ: Цей показник має значні зміни з 2021 по 2023 рік, зростанням на 58091 млн. грн. З 2022 по 2023 рік відбувається найбільше збільшення на 41356 млн. грн.

Кредити надані суб'єктам господарювання юридичним особам: Видно спад з 2020 по 2021 рік на 28778 млн. грн., але потім відбувається дуже значне зростання на 77594 млн. грн. з 2021 по 2022 рік.

Кредити надані фізичним особам: Зростання цього показника відбувається практично кожного року, за винятком 2022 року, коли відбувається незначний спад.

Інвестиційні цінні папери: Видно постійне зростання цього показника з 2019 по 2023 рік. За останній рік відбувається зростання на 32095 млн. грн.

Поточні податкові активи: Показник також зростає з 2019 по 2021 рік, але потім відбувається різке зменшення на 9075 млн. грн. з 2021 по 2022 рік.

Інші фінансові активи і інші нефінансові активи: Обидва показники мають значне зростання протягом аналізованого періоду, з особливо значним зростанням у 2023 році.

Всього активів: Відбувається постійне зростання цього показника з 2019 по 2023 рік, з найбільшим зростанням у 2023 році на 139412 млн. грн.

Загальний тренд показує на стабільний та постійний ріст активів банку протягом аналізованого періоду, що можна побачити на графіку (рис. 2.2, 2.3).

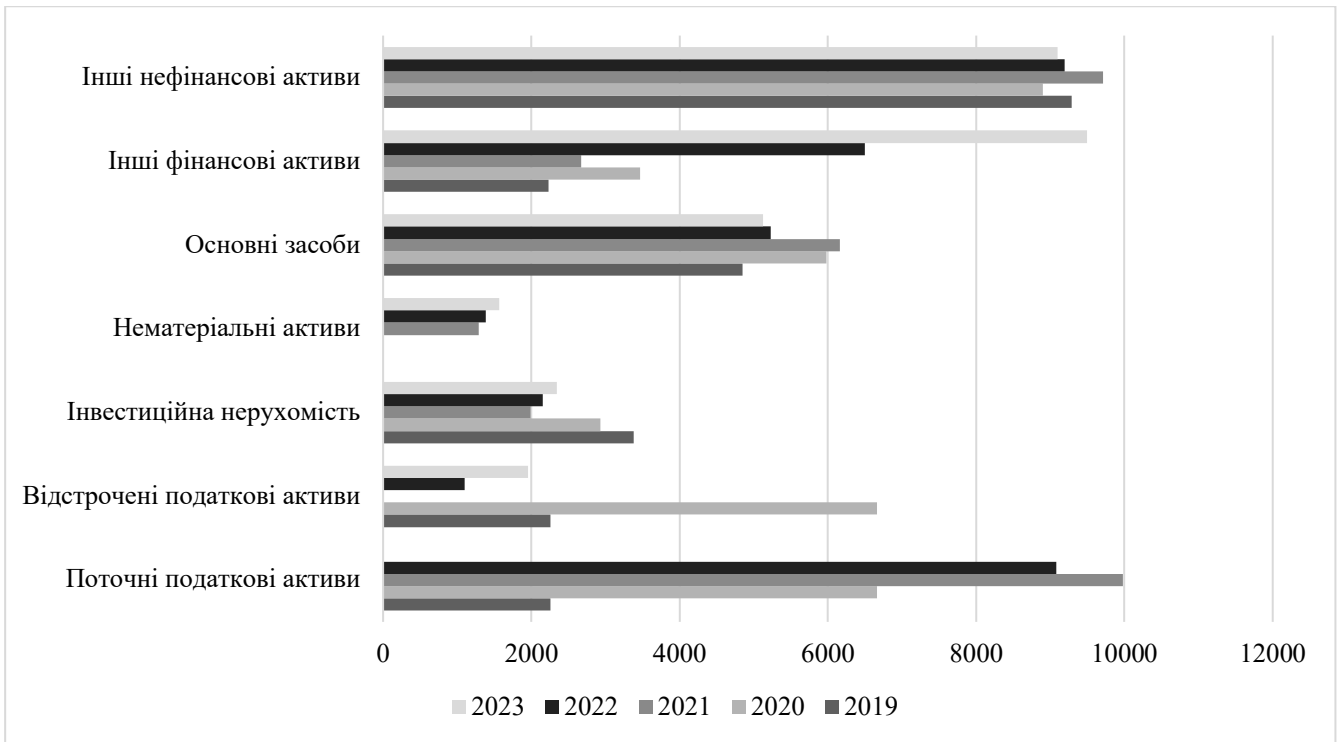

Рис. 2.2 – Динаміка складових частин активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

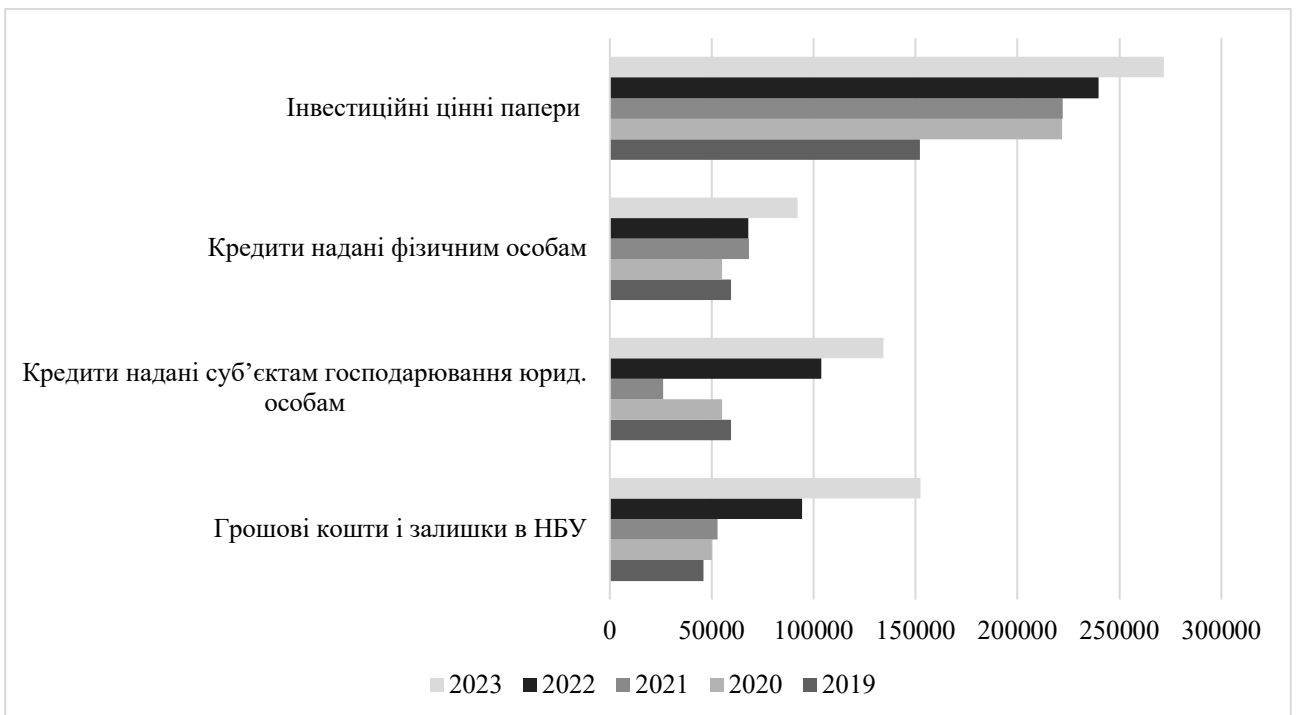

Рис. 2.3 – Динаміка складових частин активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

На рис. 2.2 та рис. 2.3 зображено зміни усіх-складових активів банку, які свідчать про те, що динаміка фінансових показників АТ КБ «ПриватБанку» за 2019-2023 роки демонструють значне збільшення грошових коштів та залишків у НБУ, кредитів наданих фізичним особам та суб'єктам господарювання, а також інвестиційних цінних паперів, що може бути пов'язано з успішною фінансовою діяльністю банку.

Також, зроблено аналіз динаміки та структури пасивів в табл. 2.3.

Як видно з аналізу динаміки і структури пасивів АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2019 по 2023 роки кошти банків за аналізований період з 2019 по 2020 рік відбулося значне зменшення цього показника на 182 млн. грн., але потім він майже повністю зник з 2020 по 2021 рік.

Кошти на вимоги фізичних осіб: Видно постійне зростання цього показника з 2019 по 2023 рік, з найбільшим зростанням у 2023 році на 83662 млн. грн.

Інші залучені кошти: Цей показник починає з'являтися лише з 2021 року і має значне зростання до 2023 року.

Поточні податкові зобов'язання та відстрочені податкові зобов'язання: Ці показники також мають значні зміни протягом аналізованого періоду, особливо відзначається значне збільшення поточних податкових зобов'язань у 2023 році.

Інші фінансові та нефінансові зобов'язання: Ці показники також мають значне зростання з 2019 по 2023 рік, з особливо значним збільшенням у 2023 році.

Капітал банку, результат від операцій з акціонерами та резервні та інші фонди банку: Ці показники залишаються стабільними протягом усього аналізованого періоду.

Накопичений дефіцит: Показник показує зменшення з 2019 по 2023 рік, з найбільшим спадом у 2023 році.

Таблиця 2.3 – Аналіз динаміки і структури. пасивів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Показники	2019, млн. грн	2020, млн. грн	2021, млн. грн	2022, млн. грн	2023, млн. грн	Зміна, млн.грн. (2023-2022рр.)	Зміна, млн.грн. (2022-2021рр.)	Зміна, млн.грн. (2021-2020рр.)
Кошти банків	201	19	3	-	-	-	-	-16
Кошти на вимоги фізичних осіб	240457	312568	325019	471863	555525	83662	146844	12451
Інші залучені кошти	-	-	-	128	2630	2502	-	-
Поточні податкові зобов'язання	9	9	12	-	25790	-	-	3
Відстрочені податкові зобов'язання	122	147	158	-	-	-	-	11
Інші фінансові зобов'язання	1523	2912	3824	2634	3038	404	-1190	912
Інші нефінансові зобов'язання у	3266	12087	1803	2271	2741	470	468	-10284
Всього зобов'язань	255033	329586	334470	482807	595162	112355	148337	4884
Статутний капітал банку	206060	206060	206060	206060	206060	0	0	0
Результат від операцій з акціонерами	12174	12174	12174	12174	12174	0	0	0
Резервні та інші фонди банку	12174	12174	9696	11449	12959	1510	1753	-2478
Накопичений дефіцит	162999	162980	156976	156749	144629	-12120	-227	-6004
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань	309659	309643	401385	540596	680008	139412	139211	91742

Загальна сума власного капіталу та зобов'язань: Цей показник також показує постійне зростання протягом аналізованого періоду, з найбільшим зростанням у 2023 році.

На основі проведеного аналізу динаміки та структури пасивів АТ КБ «ПриватБанк» та зроблених з нього висновків можемо сформулювати графік, що буде відображати всі зміни, що відбулися за аналізований період, а саме: 2019-2023 рр. Графік наведено на рис. 2.4, 2.5.

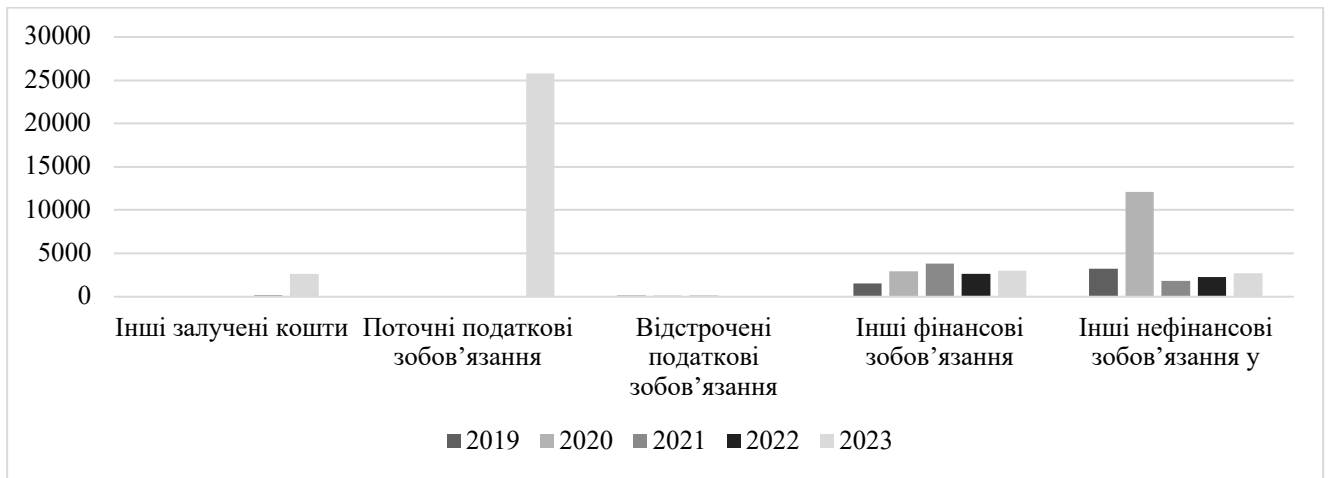

Рис. 2.4 – Динаміка складових частин пасивів банку за 2019-2023 рр.

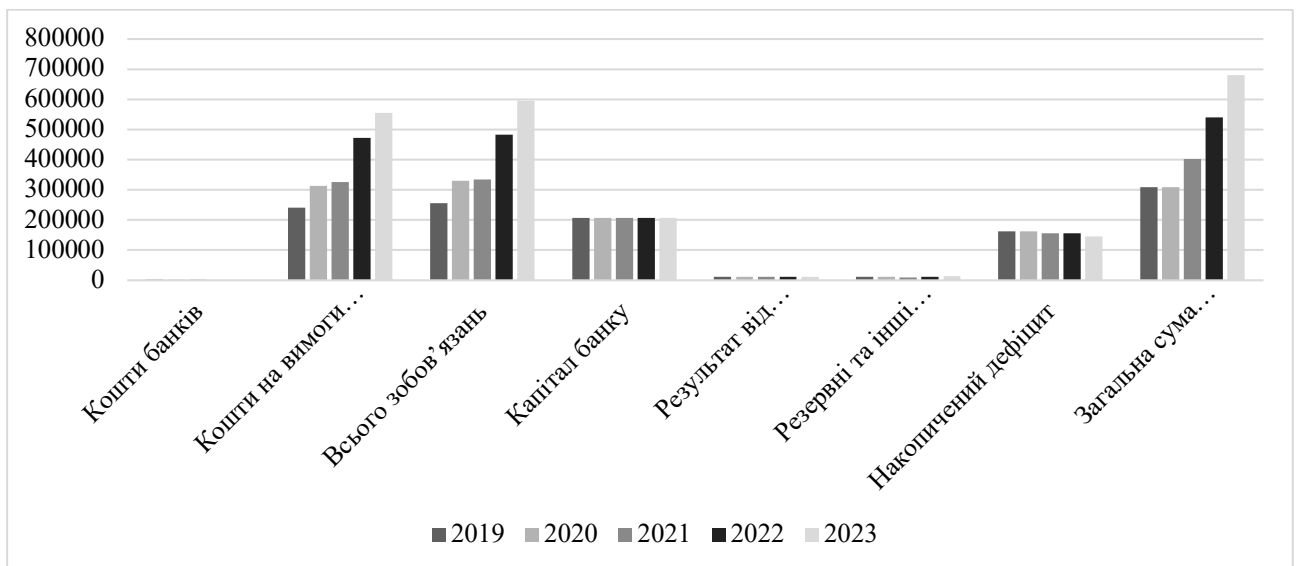

Рис. 2.5 – Динаміка складових частин пасивів банку за 2019-2023 рр.

За результатами побудови графіку можна також зробити наступні висновки.

Динаміка фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 роки свідчить про значне збільшення коштів на вимоги фізичних осіб, а також інших залучених коштів, що може бути пов'язано з успішною фінансовою діяльністю банку.

На основі проведеного аналізу динаміки і структури активів та пасивів АТ КБ «ПриватБанку» та зроблених з нього висновків можемо сформулювати графік, що відображатиме усі зміни, що відбулись за аналізований період, а саме: 2019-2023 рр. Графік наведено на рис. 2.6.

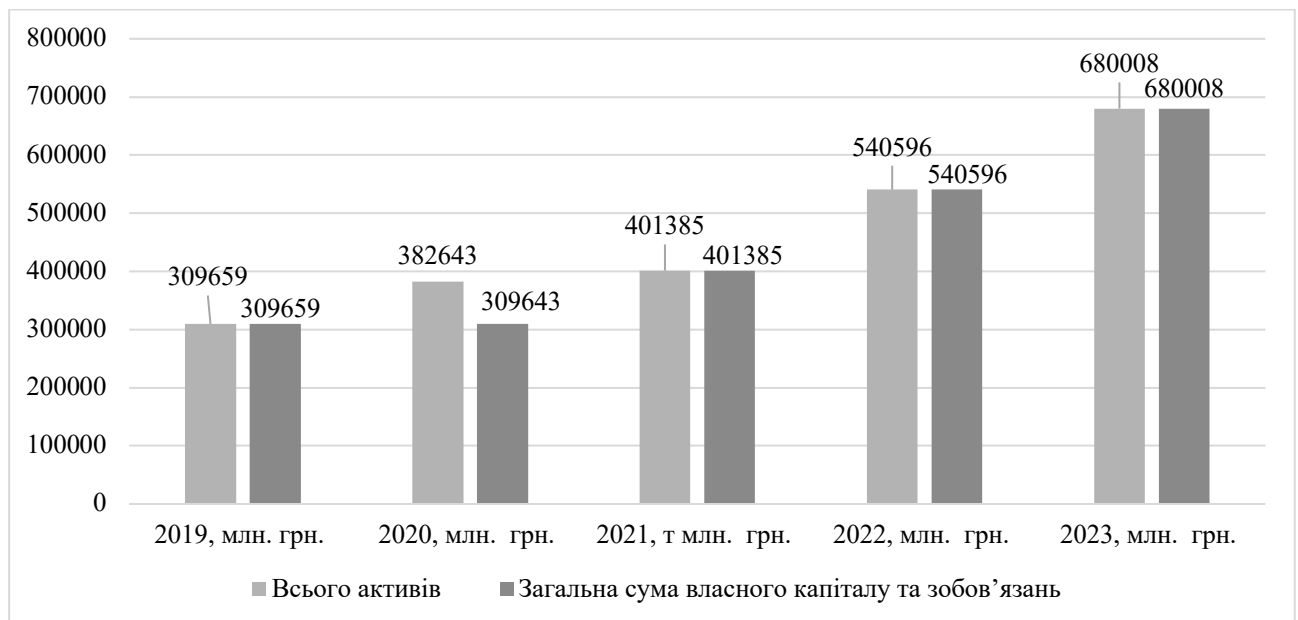

Рис. 2.6 – Динаміка загальної кількості активів, власного капіталу та зобов'язань 2019-2023 рр.

Отже, з графіку видно, що з 2019 року по 2023 рік загальна сума активів банку збільшилася з 309659 млн. грн. до 680008 млн. грн., що становить збільшення на 119% за 4 роки. З 2019 року до 2023 року загальна сума власного капіталу та зобов'язань банку збільшилася з 309659 млн. грн. до 680008 млн. грн., що становить збільшення на 119% за 4 роки.

Це свідчить про стабільний ріст фінансової діяльності банку. Тож динаміка фінансових показників банку за 2019-2023 роки свідчить про стабільний ріст фінансової діяльності, що може бути пов'язано зі успішною стратегією розвитку банку.

2.2.2. Аналіз доходів, витрат та прибутку АТ КБ «ПриватБанк»

Далі доцільно провести аналіз доходів, витрат та прибутку за той же період, результати якого наведено в табл. 2.4

Таблиця 2.4 – Доходи, витрати та чистий прибуток АТ КБ «Приватбанк» за 2019-2023 рр.

Найменування статей	2019, млн. грн	2020, млн. грн	2021, млн. грн	2022, млн. грн	2023, млн. грн	Зміна, млн.грн. (2023-2022рр.)	Зміна, млн.грн. (2022-2021рр.)	Зміна, млн.грн. (2021-2020рр.)
Процентні доходи	33841	33563	35857	43686	66238	22552	7829	2294
Процентні витрати	14162	11943	6533	3768	6616	2848	-2765	-5410
Чистий процентний дохід	19679	21620	29324	39918	59622	19704	10594	7704
Комісійний дохід	24575	27649	35057	32945	41589	8644	-2112	7408
Комісійні витрати	6386	8888	11840	12505	17150	4645	665	2952
Чистий комісійний дохід	19675	19849	28468	24522	55034	30512	-3946	8619
Загальний прибуток за рік	32670	24561	35242	30198	37765	7567	-5044	10681

Здійснено аналіз доходів, витрат та чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2019 по 2023 роки на основі табл. 2.4.

Процентні доходи: За аналізований період вони зросли з 33 841 млн. грн. у 2019 році до 66 238 млн. грн. у 2023 році. Найбільше зростання відбулося з 2022 по 2023 рік, а саме на 22 552 млн. грн.

Процентні витрати: Загальні процентні витрати зменшилися з 2019 по 2023 рік, з найбільшим спадом від 2021 до 2022 року.

Чистий процентний дохід: Він зростав протягом всього аналізованого періоду, з найбільшим зростанням у 2023 році на 19 704 млн. грн.

Комісійний дохід: Також спостерігалось зростання протягом усього аналізованого періоду, з найбільшим зростанням у 2023 році на 86 444 млн. грн.

Комісійні витрати: Вони також зростали протягом усього періоду, з найбільшим зростанням у 2023 році.

Чистий комісійний дохід: Загальний чистий комісійний дохід також мав тенденцію до зростання з 2019 по 2023 рік, з найбільшим зростанням у 2023 році на 30 512 млн. грн.

За результатами аналізу формуємо графік, що демонструватиме динаміку складових показників, що формують загальний прибуток банку. Результати викладені на рис. 2.7.

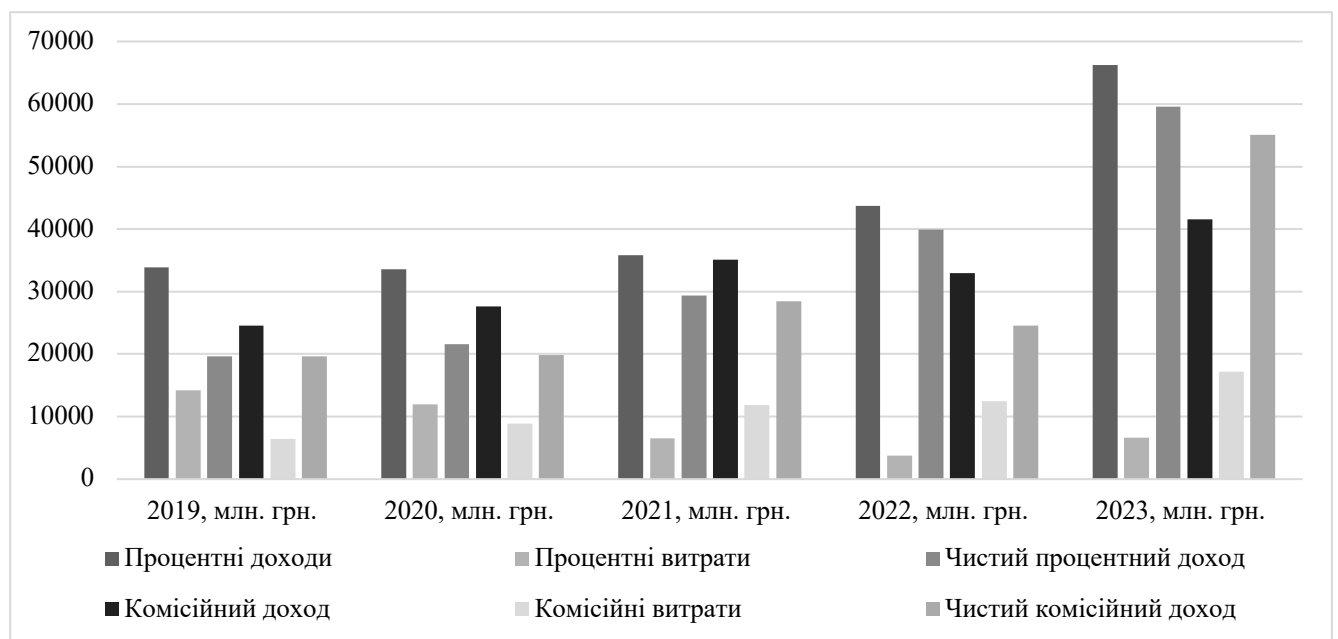

Рис. 2.7 – Динаміка складових частин загального прибутку банку за 2019-2023 рр.

Загальний прибуток за рік: Він також зрослий протягом аналізованого періоду, з найбільшим зростанням у 2023 році на 7 567 млн. грн.

За результатами проведеного аналізу також доцільно буде сформувавши графік, що демонструватиме зміни загального річного прибутку банку за період з 2019 по 2023 роки (рис. 2.8).

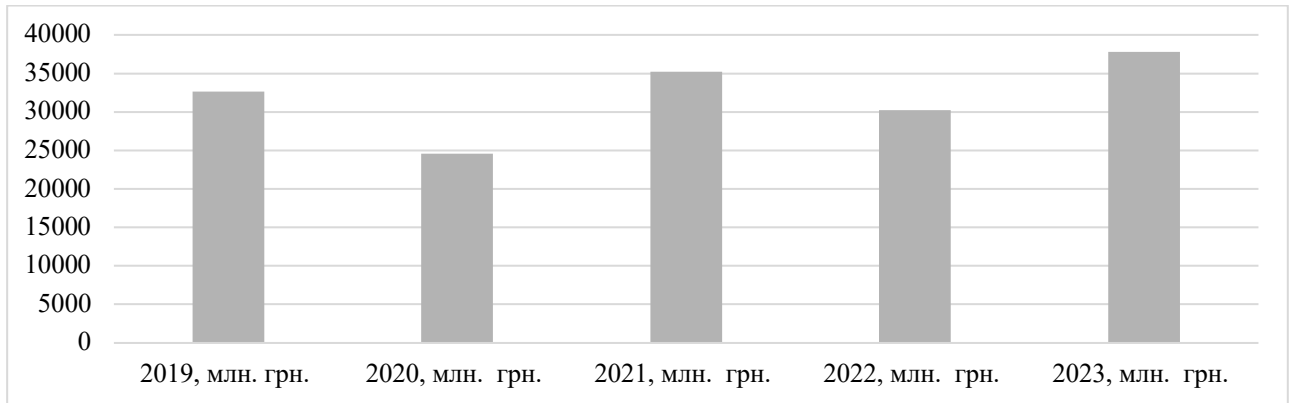

Рис. 2.8 – Динаміка загального річного прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Загальний прибуток АТ КБ «ПриватБанк» за рік зріс з 32,67 млрд грн у 2019 році до 37,765 млн грн у 2023 році, що становить збільшення на 15,6% за 5 років.

Найвищий рівень прибутку банк продемонстрував у 2021 році, коли його загальний прибуток за рік становив 35242 млн грн, що на 43,5% більше ніж у 2020 році.

У 2022 році загальний прибуток АТ КБ «ПриватБанк» трохи знизився до 30198 млн грн, що пов'язано з впливом економічної нестабільності та воєнного стану в Україні.

Проте у 2023 році прибуток банку знову зріс до 37765 млн грн, що на 25,1% більше ніж у 2022 році. Це свідчить про здатність АТ КБ «ПриватБанк» адаптуватися до складних економічних умов та підтримувати високі фінансові результати.

Загалом динаміка загального прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 роки демонструє стабільне зростання, що є позитивним сигналом для інвесторів та свідчить про ефективність управління банком.

2.3. Аналіз кредитного портфелю АТ КБ «ПриватБанк»

Кредитний портфель АТ КБ «ПриватБанк» охоплює сукупність кредитів, які банк надав своїм клієнтам. Цей портфель включає в себе різноманітні види кредитів, такі як:

1. Кредити фізичним особам: іпотечні кредити, автокредити, кредитні картки тощо.
2. Кредити юридичним особам: корпоративні кредити, кредити малим та середнім підприємствам, торговим компаніям тощо.
3. Спеціалізовані кредити: кредити для розвитку певних галузей економіки (наприклад, сільське господарство, інноваційні технології тощо).

Кредитний портфель є ключовою частиною банківської діяльності АТ КБ «ПриватБанку», оскільки від його якості та ризиків залежить фінансова стійкість та прибутковість банку. Управління кредитним портфелем включає в себе аналіз кредитоспроможності клієнтів, моніторинг виконання умов кредитних угод, а також управління ризиками пов'язаними з можливими неплатежами. Цей підхід дозволяє банку ефективно здійснювати кредитування і забезпечувати підтримку економіки через надання фінансових ресурсів різним сегментам суспільства та бізнесу.

Далі аналізуємо кредитний портфель АТ КБ «ПриватБанку» в табл. 2.5, 2.6.

Аналіз табл. 2.5 за період 2019-2023 рр. вказує на наступне:

Кредити СПД юридичним особам: Суттєве зростання кредитів цієї категорії спостерігається з 2021 по 2023 рік, з найбільшим зростанням у 2022 році.

Депозитні сертифікати НБУ: Цей показник також мав тенденцію до зростання з 2021 по 2023 рік, з найбільшим зростанням у 2022 році.

Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ: Суттєва зміна відбулася у 2023 році, коли цей показник зазнав зниження в порівнянні з попередніми роками.

Таблиця 2.5 – Структура кредитного портфеля АТ КБ «Приватбанк» за 2019-2023 рр.

Показники	2019, млн. грн	2020, млн. грн	2021, т млн. грн	2022, млн. грн	2023, млн. грн	Зміна, млн.грн. (2023- 2022рр.)	Зміна, млн.грн. (2022- 2021рр.)	Зміна, млн.грн. (2021- 2020рр.)
Кредити СПД юридичним особам	27118	25059	26243	103837	134237	30400	77594	1184
Депозитні сертифікати НБУ	27043	25066	26212	100126	133798	33672	73914	1146
Кошти банків за рахунками умовного зберігання (ескроу) у НБУ	75	53	31	3711	439	-3272	3680	-22
Кредити фізичним особам, загальна сума	296043	232772	242568	250496	274917	24421	7928	9796
Всього	350279	282950	295054	458170	54391	85221	163116	12104

Кредити фізичним особам: Цей показник також мав тенденцію до зростання протягом усього аналізованого періоду, з найбільшим зростанням у 2023 році.

Загалом, структура кредитного портфеля банку за аналізований період показує певні зміни у відсотковому співвідношенні між різними категоріями кредитів та інвестиційними активами (рис. 2.9).

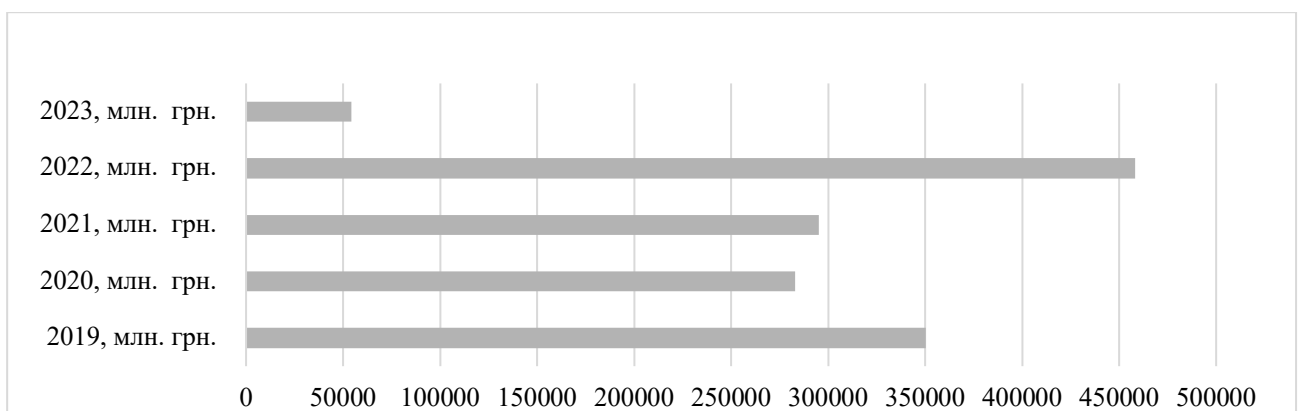

Рис. 2.9 – Динаміка загальної суми кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанку» за 2019-2023 рр.

Таблиця 2.6 – Аналіз кредитного портфеля АТ КБ «Приватбанк» для фізичних осіб, за 2019-2023рр.

Показники	Рік, млн. грн.					Зміна, млн. грн.		
	2019	2020	2021	2022	2023	2023- 2022 рр.	2022- 2021 рр.	2021- 2020 рр.
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	210579	164332	163513	167931	170042	2111	4418	-819
Кредити юридичним особам	6250	5509	4091	5340	6386	1046	1249	-1418
Кредити фізичним особам – кредитні картки	51890	40609	45314	-	1459	-	-	4705
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	11467	9566	9858	46596	54500	7904	36738	292
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	4148	3500	5343	3880	9751	5871	-1463	1843
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	250	35	394	3912	5618	1706	3518	359
Кредити фізичним особам – інші кредити	498	129	83	328	885	557	245	-46
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	8555	6859	11903	26	13	-13	-11877	5044
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	1152	588	267	21311	25454	4143	21044	-321
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юр. особи	742	1052	735	364	147	-217	-371	-317
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	418	517	1067	162	102	-60	-905	550
Придбані/створені знецінені кредити	94	76	-	649	560	-89	-	-
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	296043	232772	242568	250496	274917	24421	7928	9796
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	236499	177751	174350	182412	182898	486	8062	-3401
Всього кредитів та авансів клієнтам	59544	55021	68218	68084	92019	23935	-134	13197

Аналіз табл. 2.6 показав, що:

Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом: Відзначається стабільність цього показника з невеликим зростанням в 2023 році.

Кредити юридичним особам: Цей показник має тенденцію до зниження з 2019 по 2021 рік, після чого відбувається помітне зростання в 2022-2023 роках. Сегмент показує різноманітні тенденції в різних категоріях. Наприклад, значне зростання спостерігається у категоріях іпотечних кредитів та кредитів на придбання автомобіля в 2022-2023 роках.

Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП): Значне зменшення кредитів МСП спостерігається у 2021 році, але потім відбувається невелике зростання в 2023 році.

Придбані/створені знецінені кредити: Цей показник відображається у 2022-2023 роках, і він вказує на втрати через знецінені кредити. Загалом, структура кредитного портфеля банку для фізичних осіб показує різноманітні тенденції в залежності від конкретної категорії кредитів та періоду.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (фізичні та юридичні особи, МСП): Цей показник також відображає коливання, зі значним зростанням у 2023 році.

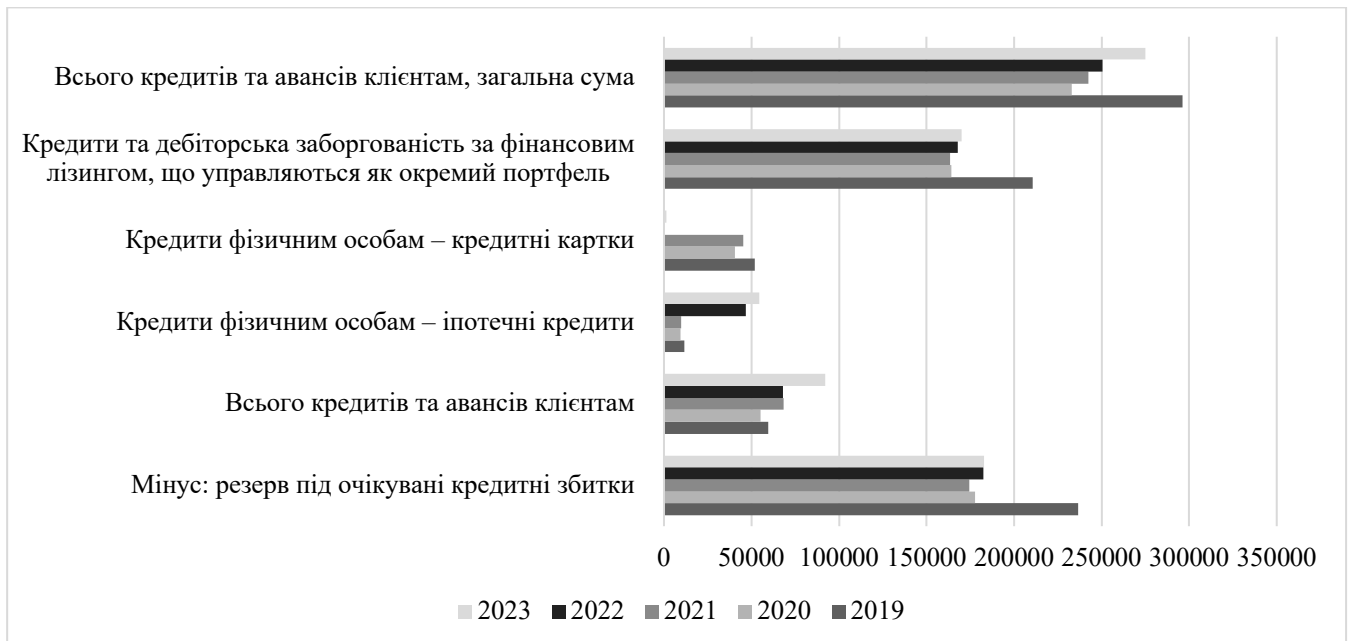

Рис. 2.10 – Динаміка складових частин аналізу кредитного портфеля АТ КБ «Приватбанк» для фізичних осіб, за 2019-2023рр.

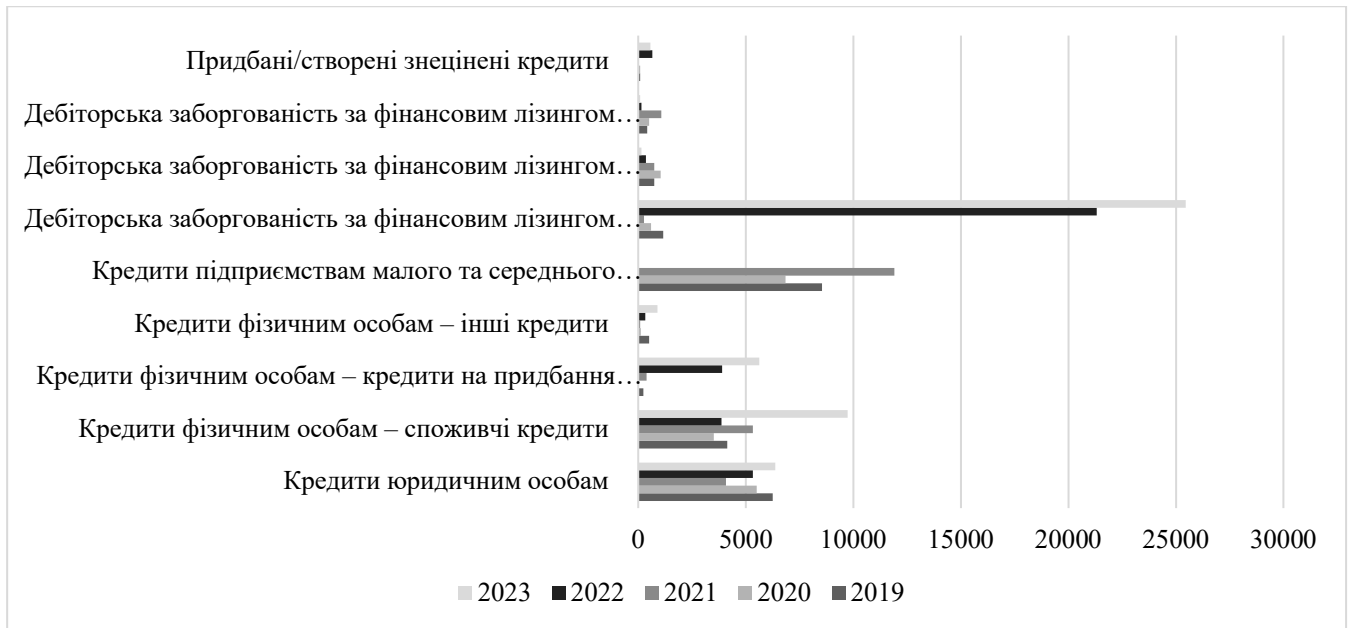

Рис. 2.11 – Динаміка складових частин аналіз кредитного портфеля АТ КБ «Приватбанк» для фізичних осіб, за 2019-2023рр.

Сформовано графіки, що демонструють зміни складових частин кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк» для фізичних осіб, за 2019-2023рр. (рис. 2.10, 2.11).

Також можемо сформувати графік, щоб побачити зміни загальної суми кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк» за аналізований період (рис. 2.12).

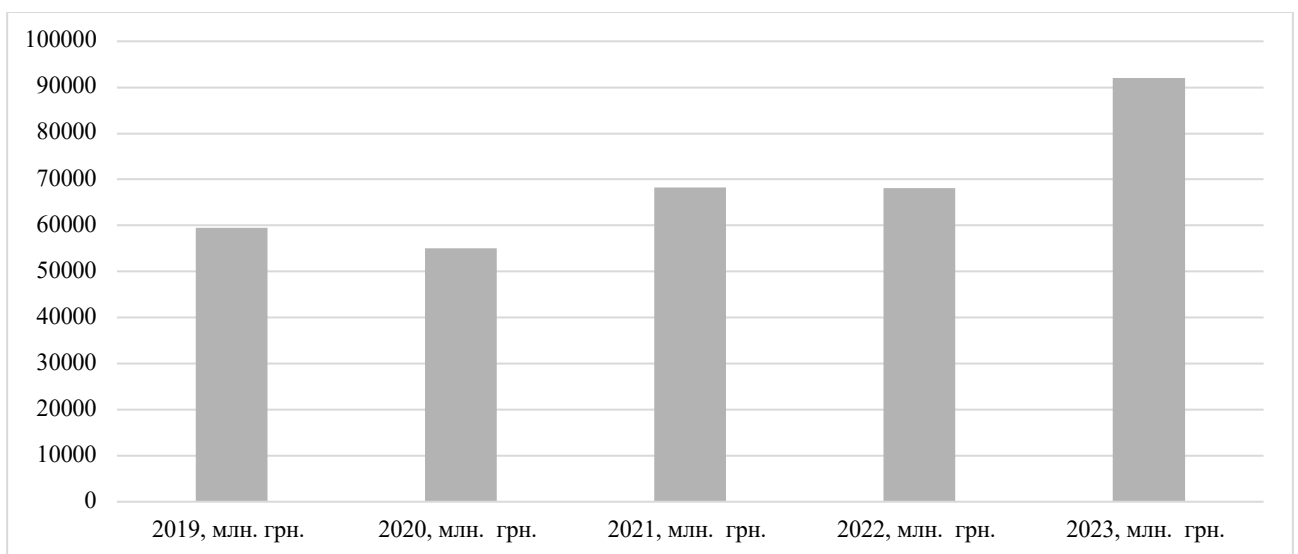

Рис. 2.12 – Динаміка загальної суми кредитного портфеля для фізичних осіб за 2019-2023 рр.

Загальна сума кредитів та авансів клієнтам АТ КБ «ПриватБанк» зросла з 59544 млн грн у 2019 році до 92019 млн грн у 2023 році, що становить збільшення на 54,5% за 5 років.

Найбільше зростання кредитного портфелю спостерігалось у 2021 році, коли сума кредитів та авансів клієнтам збільшилася на 24% порівняно з 2020 роком і склала 68 218 млн грн.

У 2022 році загальна сума кредитів та авансів клієнтам залишилася майже на рівні 2021 року - 68084 млн грн, що свідчить про стабілізацію кредитного портфелю банку в умовах економічної нестабільності.

На кінець 2023 року кредитний портфель АТ КБ «ПриватБанк» збільшився до 92019 млн грн, що на 35% більше ніж у 2022 році. Це демонструє активне кредитування банком економіки та зростання попиту на кредитні продукти.

Далі проведемо аналіз інвестиційних цінних паперів (табл. 2.7).

Аналіз структури інвестиційних цінних паперів АТ КБ «ПриватБанк» за період 2019-2023 рр. показав, що:

Інвестиційні цінні папери за СВПЗ: Структура цих цінних паперів має стабільний тренд з 2019 по 2023 рік. Найбільш значне зростання спостерігається в 2023 році порівняно з попереднім роком.

Інвестиційні цінні папери за СВІСД: Відзначається значне коливання цих цінних паперів протягом аналізованого періоду.

Наприклад, середньострокові валютні державні боргові цінні папери відзначаються найбільшим зростанням у 2022 році, але потім відбувається їх значне зменшення в 2023 році.

Інвестиційні цінні папери за АС: Структура цих цінних паперів є найменш стабільною з трьох категорій.

За період з 2019 по 2021 рік спостерігається зростання, але потім вони майже повністю зникають у 2022-2023 роках.

Таблиця 2.7 – Аналіз структури інвестиційних цінних паперів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Види	2019, млн. грн	2020, млн. грн	2021, т млн. грн	2022, млн. грн	2023, млн. грн	Зміна, млн.грн. (2023- 2022рр.)	Зміна, млн.грн. (2022- 2021рр.)	Зміна, млн.грн. (2021- 2020рр.)
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ:								
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	84680	100750	93096	95716	100376	4660	2620	-7654
Всього інвестиційних цінних паперів за СВПЗ	84680	100750	93096	95716	100376	4660	2620	-7654
Інвестиційні цінні папери за СВІСД:								
Довгострокові державні боргові цінні папери	55639	53155	59388	45327	46159	832	-14061	6233
Середньострокові державні боргові цінні папери	2133	21084	20341	56666	29859	-26807	36325	-743
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	585	23966	6810	1405	17921	16516	-5405	-17156
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	15808	17352	25635	28094	2459	8283	1544
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	8245	5183	25183	42438	21887	-20551	17255	20000
Всього інвестиційних цінних паперів за СВІСД	66602	119196	129074	171471	143920	-27551	42397	9878
Інвестиційні цінні папери за АС:								
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	930	282	283	303	-	-	20	1
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	55	60	176	187	-	-	11	116
Всього інвестиційних цінних паперів за АС	875	1765	107	116	-	-	9	-1658

Також формуємо графік на основі проаналізованих показників інвестиційних цінних паперів банку за 2019-2024 рр. (рис. 2.13).

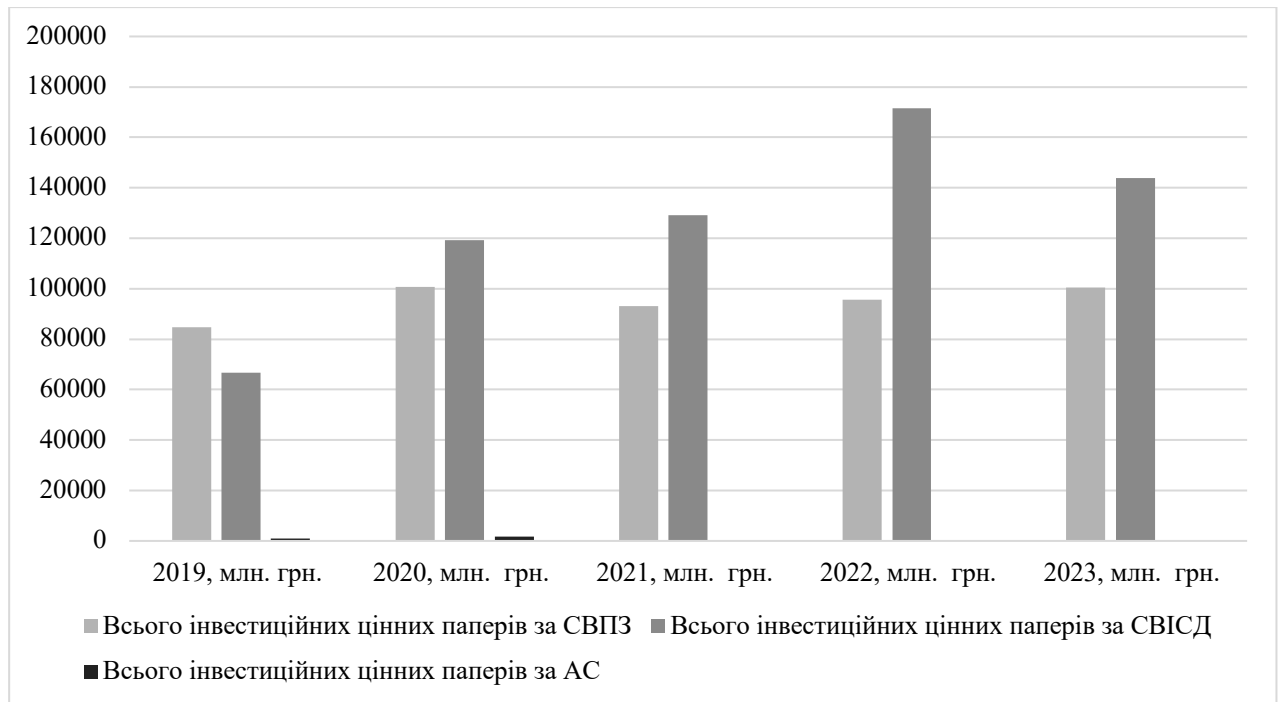

Рис. 2.13 – Динаміка інвестиційних цінних паперів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Загалом, структура інвестиційних цінних паперів відображає різноманітні тенденції залежно від категорії цінних паперів та періоду. Важливо враховувати ці коливання при роботі з інвестиційними портфелями та управлінні ризиками.

Отже, аналіз даних використання фінансових ресурсів АТ КБ «ПриватБанк» за період 2019-2023 рр. вказує на наступне: загальна сума активів постійно зростає з 2019 по 2023 рік, що свідчить про розвиток банку та збільшення його фінансового обороту. Найбільше зростання спостерігається у 2023 році, коли сума активів досягла свого піку. Загальна сума пасивів також зростає протягом аналізованого періоду. Значне збільшення пасивів спостерігається у 2023 році, що може вказувати на активний збільшений обсяг фінансових зобов'язань перед клієнтами банку.

Чистий прибуток банку також зростає, що свідчить про ефективне використання фінансових ресурсів та успішність його ділової стратегії. Хоча

спостерігаються коливання у динаміці чистого прибутку з року в рік, загалом він позитивний, що є показником стабільності та прибутковості діяльності банку.

Динаміка резервів під очікувані кредитні збитки може вказувати на обсяги, які банк резервує для покриття можливих втрат в результаті неповернення кредитів. Загальна сума цих резервів може змінюватися в залежності від ризиків, пов'язаних з кредитуванням та станом економіки в цілому.

Отже, аналіз даних використання фінансових ресурсів АТ КБ «ПриватБанк» свідчить про його стабільність, зростання та ефективне управління.

2.4. Аналіз ключових показників фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»

У цьому підрозділі проводиться практичний аналіз фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» на основі ключових показників, що є важливими для оцінки фінансового здоров'я та здатності банку витримувати різноманітні економічні виклики.

Оцінка фінансової стійкості використовує різноманітні показники, такі як достатність власного капіталу, ліквідність, рентабельність, прибутковість кредитного портфеля та інші, які вказують на здатність банку витримувати фінансові випробування та негативні впливи зовнішнього середовища [4].

Основним завданням банку є збереження оптимального балансу між ризиками та можливостями для забезпечення стабільності та довгострокового успіху.

Цей аналіз спрямований на розгляд показників, що дозволяють не лише оцінити поточний стан банку, але й визначити можливі шляхи для покращення його фінансової стійкості.

Аналіз цих показників надасть можливість зрозуміти, як банк використовує свій капітал і ресурси для забезпечення стійкості та ефективного функціонування в умовах конкурентного банківського ринку.

Переходимо безпосередньо до аналізу показників фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк».

Формуємо вихідні дані для розрахунків (табл. 2.8).

Маючи вихідні дані переходимо безпосередньо до розрахунку коефіцієнтів, методи розрахунку яких зображені у табл. 1.1 та табл. 1.2. Результати виконаних розрахунків зображені у табл. 2.8 та 2.9.

Таблиця 2.8 – Розрахунок ключових показників фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»

Показник	Умовне позначення	2019	2020	2021	2022	2023	Оптимальне значення
Коефіцієнт ліквідності	(LCR)	0,530	0,605	0,761	0,920	0,954	≥ 1
Коефіцієнт капітальної адекватності	(CAR)	0,176	0,138	0,166	0,107	1,554	$\geq 0,1$
Рентабельність активів	(ROA)	0,105	0,064	0,087	0,064	0,056	$\geq 0,02$
Рентабельність власного капіталу	(ROE)	0,598	0,460	0,526	0,600	0,445	$\geq 0,15$
Коефіцієнт співвідношення кредитів до депозитів	(LTD)	0,995	0,910	0,885	0,748	0,821	$\leq 0,85$

Таблиця 2.9 – Вихідні дані для розрахунку ключових показників фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» 2019-2023 рр.

Назва показників	Умовне позначення	2019	2020	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення				
							2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2019/ 2023
Власний капітал	ВК	54 529	52 825	66 615	57789	84846	-1 704	13 790	-8 826	27057	30 317
Засновницький (акціонерний) капітал	Какц	206 060	206 060	206 060	206 060	206 060	0	0	0	0	0
Залучені кошти	Зк	255194	329700	334681	482807	595162	74 506	4 981	148 126	112355	339 968
Активи загальні	Азаг	309 723	382 525	401 296	540596	680008	72 802	18 771	139 300	139412	370 285
Активи ліквідні	Ал	135139	199450	254664	444162	567859	64311	55214	189498	123697	432 720
Зважені за ризиком активи	Азр	309 723	382 525	401 296	540596	54596	72 802	18 771	139 300	-486000	-255 127
Кредитний портфель	Кпорт	323 772	296 043	296 043	250496	274917	-27 729	0	-45 547	24421	-48 855
Депозитний портфель	Дпорт	325303	325303	334681	334681	334681	0	9 378	0	0	9 378
Чистий прибуток	ЧП	32609	24300	35050	34672	37765	-8309	10750	-378	3093	5156

Виходячи з розрахованого з таблиці можемо сформувати графік, що показуватиме зміни коефіцієнтів у аналізованому періоді у динаміці (рис. 2.14).

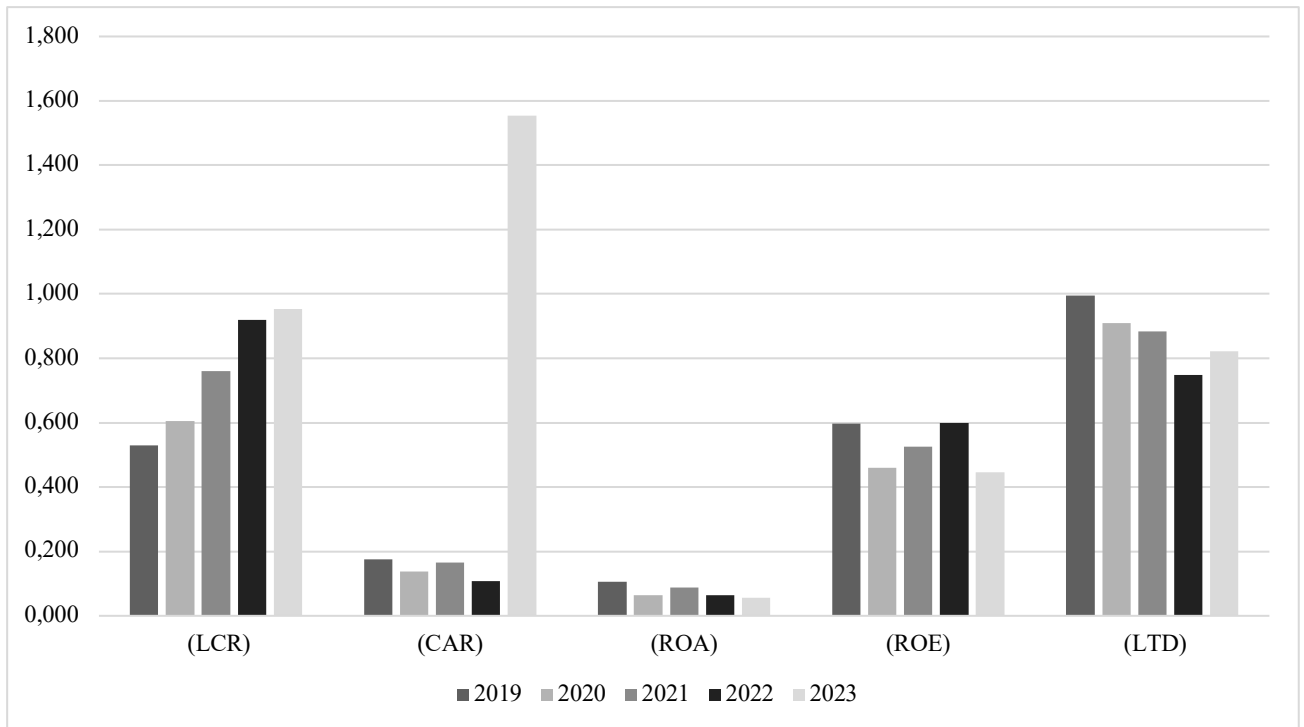

Рис. 2.14 – Динаміка ключових показників фінансової стійкості
АТ КБ «ПриватБанк» 2019-2023 рр.

За результатами аналізу та сформованого графіку, можна виокремити наступне про стан даних показників за 2019-2023 рр.:

- Протягом аналізованого періоду, коефіцієнт ліквідності постійно зростає, досягаючи майже оптимального значення у 2023 році, що вказує на покращення здатності банку задовольняти свої короткострокові зобов'язання.

- Коефіцієнт капітальної адекватності, після спаду у 2022 році, значно зріс у 2023 році, свідчачи про покращення капітальної адекватності банку. Рентабельність активів демонструє тенденцію до зниження, що вказує на зменшення ефективності використання активів банку.

- Рентабельність власного капіталу також зменшується, особливо у 2023 році, вказуючи на потребу підвищення рентабельності власного капіталу.

- Коефіцієнт співвідношення кредитів до депозитів зменшувався, що вказує на зниження кредитної активності відносно обсягу депозитів, проте наближається до оптимального значення у 2023 році.

Розраховуємо також наступні показники, демонструючи результати розрахунків у табл. 2.10.

Таблиця 2.10 – Розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»

Показник	Умовне позначення	2019	2020	2021	2022	2023	Оптимальне значення
Коефіцієнт надійності	Кн	0,214	0,160	0,199	0,120	0,143	Не менше 5%
Коефіцієнт фінансового важеля	Кфв	4,680	6,241	5,024	8,355	7,015	У межах від 1 до 20
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів - достатність капіталу	Кук	0,176	0,138	0,166	0,107	0,125	Не менше 10%
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	Кмк	5,680	7,241	6,024	9,355	8,015	12,0–15,0

Тож аналіз даних показників дозволяє оцінити фінансову стабільність і ефективність банку та сформулювати графіки, що демонструватимуть побачені зміни (рис. 2.15 – 2.18).

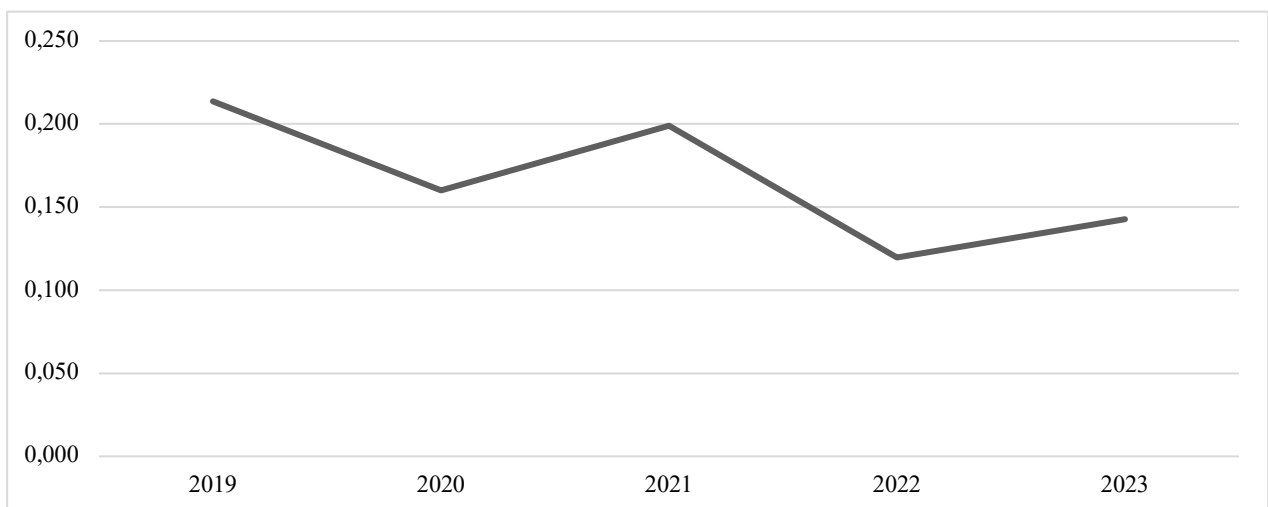

Рис. 2.15 – Динаміка коефіцієнту надійності АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр.

Коефіцієнт надійності (Кн) протягом аналізованого періоду залишався значно вищим за оптимальне значення у 5%, що вказує на функціонування його в межах стабільності.

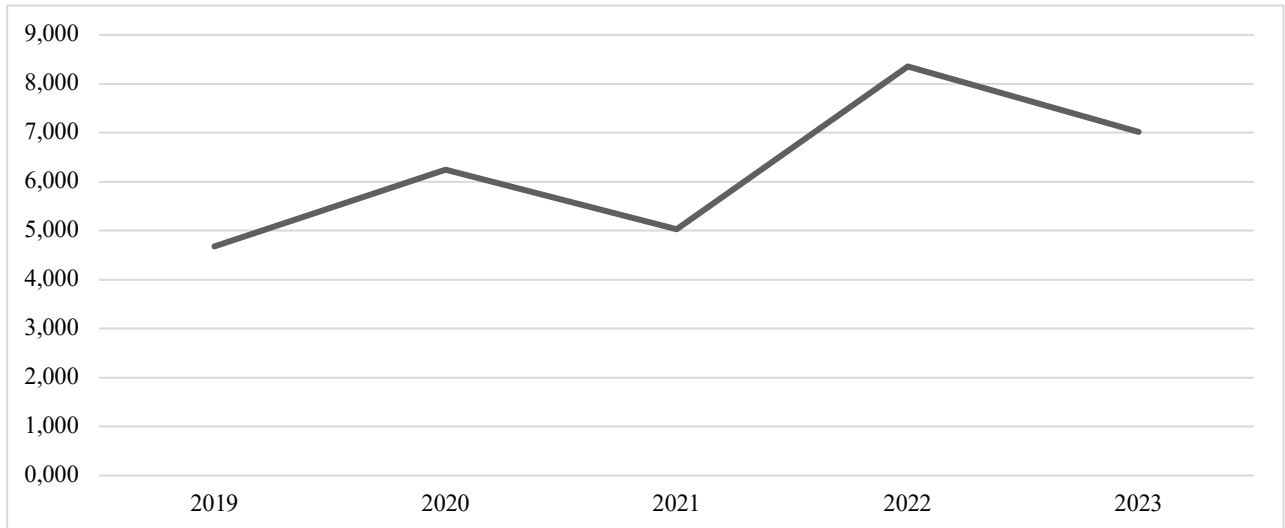

Рис. 2.16 – Динаміка коефіцієнту фінансового важеля АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр.

Коефіцієнт фінансового важеля (Кфв) відображає ступінь використання банком позикових коштів. Оптимальне значення цього показника зберігалось протягом аналізованого періоду.

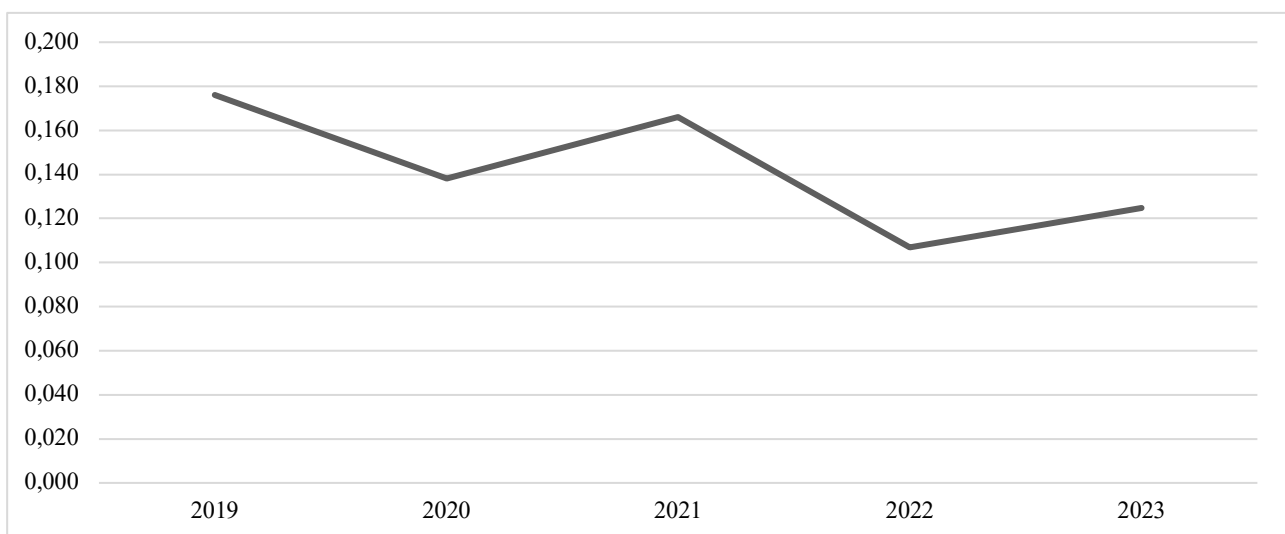

Рис. 2.17 – Динаміка коефіцієнту участі власного капіталу у формуванні активів АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр.

Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів (Кук) протягом аналізованого періоду залишався близьким до оптимального значення та перевищував його, коливаючись від 0,176 у 2019 році до 0,125 у 2023 році.

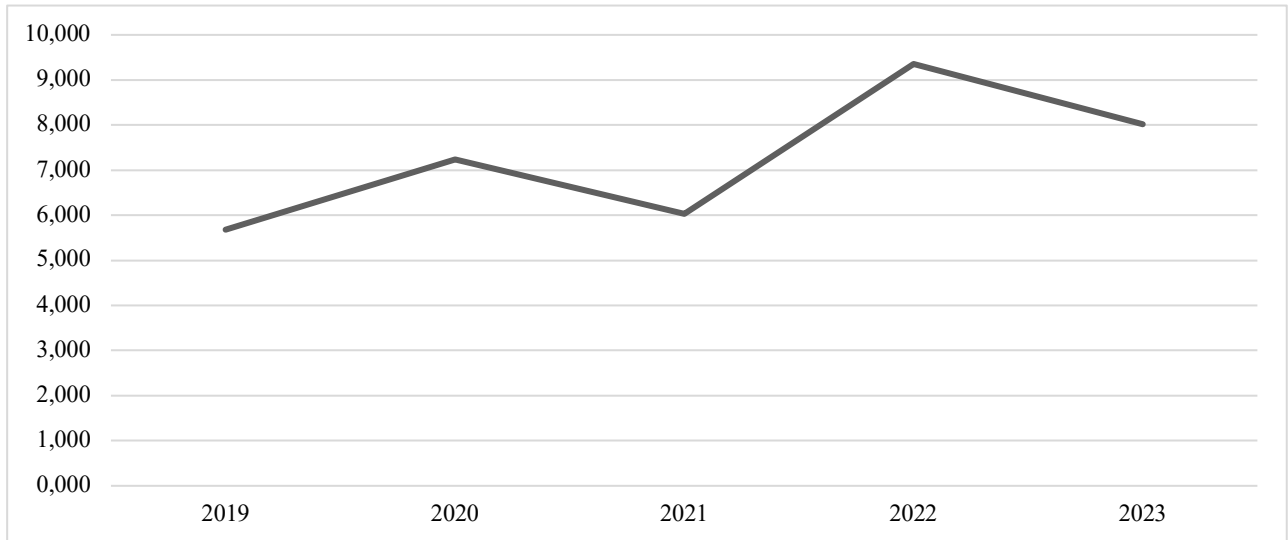

Рис. 2.18 – Динаміка коефіцієнту мультиплікатора капіталу АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр.

Коефіцієнт мультиплікатора капіталу (Кмк) відображає відношення загальних активів до власного капіталу. Оптимальне значення цього показника знаходиться в межах 1,2–1,5. Проте протягом аналізованого періоду значення цього показника значно перевищували оптимальні межі, досягаючи 9,355 у 2022 році та 8,015 у 2023 році. Це свідчить про надмірну залежність банку від зовнішніх джерел фінансування і високий ризик нестабільності. Тож, незважаючи на зниження у 2023 році, даний показник потребує додаткової уваги для забезпечення стабільності фінансової діяльності комерційного банку, що аналізувався.

Висновки до розділу 2

АТ КБ «ПриватБанк», як один з провідних банків України, заснований у 1992 році, з часом зміцнів, перетворившись на значного гравця на ринку. Його розвиток позначений значними інноваціями, такими як запровадження системи

Приват24 у 2001 році, яка стала значним кроком у сфері інтернет-банкінгу, забезпечуючи клієнтам зручність і безпеку управління фінансами. АТ КБ «ПриватБанк» має широкий спектр послуг, що охоплюють кредитування, обслуговування рахунків, міжнародні перекази, та інші фінансові операції, з великою клієнтською базою та мережею філій по всій Україні. Це дозволяє банку залишатися на передньому краї банківської інновації та клієнтського сервісу, підкреслюючи його роль як лідера на ринку.

Аналіз фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за період 2019-2023 років показує збільшення загальної суми активів з 309,659 млн. грн. в 2019 році до 680,008 млн. грн. в 2023 році, що свідчить про значне нарощування обсягів діяльності. Більшою мірою таке зростання відбулось за рахунок зростання показників грошових коштів та залишків у НБУ, кредитів наданих фізичним особам та суб'єктам господарювання, а також інвестиційних цінних паперів. Зокрема, велике зростання активів у 2023 році на 139,412 млн. грн. підтверджує фінансовий розвиток банку. Ліквідні активи в НБУ зросли з 45,894 млн. грн. у 2019 до 152,282 млн. грн. у 2023 році, а кредитний портфель фізичним особам зріс на 23,935 млн. грн. в останньому році.

Пасиви банку також демонструють позитивну динаміку - кошти на вимоги фізичних осіб зросли з 240,457 млн. грн. у 2019 році до 555,525 млн. грн. у 2023 році, що підкреслює зміцнення фінансової стабільності АТ КБ «ПриватБанк».

Чистий прибуток банку за 2023 рік склав 37,765 млн. грн., що на 7,567 млн. грн. більше ніж у попередньому році, демонструючи зростаючу рентабельність діяльності та готовність банку адаптуватися до викликів часу та складних економічних умов у країні.

Таким чином, аналіз фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 роки свідчить про успішне використання фінансових ресурсів та зміцнення ринкових позицій банку. Це дозволяє банку залишатися на передньому краї банківської інновації та клієнтського сервісу, підкреслюючи його роль як лідера на ринку.

РОЗДІЛ 3

ПЛАНУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» ТА НАДАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ

3.1. Планування показників фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за допомогою методу бюджетування

Бюджетування є одним з основних методів планування фінансової діяльності банківських установ, включаючи АТ КБ «ПриватБанк». Процес бюджетування передбачає складання фінансового плану, що включає всі аспекти діяльності банку, зокрема доходи, витрати, інвестиції та фінансування.

Основною метою бюджетування є забезпечення досягнення фінансових цілей банку та оптимальне використання ресурсів.

Бюджетування є важливим інструментом фінансового планування та контролю в банку, що дозволяє забезпечити ефективне управління ресурсами та досягнення стратегічних цілей.

На основі даних бюджетування, АТ КБ «ПриватБанк» може планувати свої доходи та витрати на наступний рік, забезпечуючи при цьому досягнення поставлених фінансових цілей. Важливим елементом планування є оцінка процентних доходів і витрат, що залежить від обсягів виданих кредитів та залучених депозитів, а також від рівня процентних ставок.

Наступним кроком виконуємо планування доходів та витрат АТ КБ «ПриватБанк» у на 2024 рік на основі середніх та очікуваних показників, необхідних для аналізу. Результати висвітлюються у табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Планування доходів та витрат АТ КБ «ПриватБанку» на 2024 рік

Показник	План на 2024 рік (млн грн)
Процентні доходи	72 500
Процентні витрати	30 000
Чистий процентний дохід	32 500
Комісійні доходи	25 000
Комісійні витрати	15 000
Чистий комісійний дохід	18 000
Інші операційні доходи	4 200
Операційні витрати	12 000
Резерви під зменшення вартості	1 500
Чистий прибуток	41 200

Розрахунки у табл. 3.1 були проведені за рахунок планування та розрахунків показників з використанням наступних формул (формули 3.1 – 3.7).

1. Процентні доходи (Interest Income):

$$\text{Процентні доходи} = \mu_{\text{Кп}} \times \mu_{\text{і(к)}} \quad (3.1)$$

де $\mu_{\text{Кп}}$ – середній обсяг кредитного портфеля,

$\mu_{\text{і(к)}}$ – середня процентна ставка по кредитах.

$$290\,000 \text{ млн. грн.} \cdot 0,3 = 72\,500 \text{ млн. грн.}$$

2. Процентні витрати (Interest Expenses)

$$\text{Процентні витрати} = \mu_{\text{Дп}} \times \mu_{\text{і(д)}} \quad (3.2)$$

де $\mu_{\text{Дп}}$ – середній обсяг депозитного портфеля,

$\mu_{\text{і(д)}}$ – середня процентна ставка по депозитах.

$$300\,000 \text{ млн. грн.} \cdot 0,1 = 30\,000 \text{ млн. грн.}$$

3. Чистий процентний дохід (NII):

$$\text{NII} = \text{Процентні доходи} - \text{Процентні витрати} \quad (3.3)$$

$$NII = 72\,500 \text{ млн. грн.} - 33\,000 \text{ млн. грн.} = 32\,500 \text{ млн. грн.}$$

4. Комісійні доходи (FI):

$$FI = \text{Очікувана кількість транзакцій} \times \text{Середня комісія за транзакцію} \quad (3.4)$$

$$1\,000 \text{ млн. транзакцій} * 20 \text{ грн./транзакція} = 18\,000 \text{ млн. грн.}$$

5. Комісійні витрати (FE):

$$FI = \text{Очікувані витрати на обробку транзакцій} \quad (3.5)$$

$$\text{Комісійні витрати} = 15\,000 \text{ млн. грн.}$$

6. Чистий комісійний дохід (NFI):

$$NFI = \text{Комісійні доходи} - \text{Комісійні витрати} \quad (3.6)$$

$$NFI = 25\,000 \text{ млн. грн.} - 15\,000 \text{ млн. грн.} = 10\,000 \text{ млн. грн.}$$

7. Чистий прибуток (NP):

$$NP = NII + NFI + \text{ІОД} - \text{ОВ} - \text{Р} \quad (3.7)$$

де NII – чистий процентний дохід

NFI – чистий комісійний дохід

ІОД – інші операційні доходи

ОВ – операційні витрати

Р – резерви під зменшення вартості

$$NP = 32\,500 \text{ млн. грн.} + 18\,000 \text{ млн. грн.} + 4\,200 \text{ млн. грн.} - 12\,000 \text{ млн. грн.} - 1\,500 \text{ млн. грн.} = 41\,200 \text{ млн. грн.}$$

Застосування методу бюджетування в плануванні фінансової діяльності ПриватБанку продемонструвало свою ефективність. Він забезпечує структурований та детальний підхід до управління доходами та витратами установи. Прогнозований чистий прибуток ПриватБанку на 2024 рік за

результатами бюджетування становить 41 200 млн грн, що є помірним та реалістичним цільовим показником.

Використання методу бюджетування дає змогу ПриватБанку результативно планувати свої фінансові цілі та оптимізувати використання наявних ресурсів. Завдяки цьому банк може ефективно розподіляти кошти між різними напрямками діяльності, визначати потребу в капіталі та фінансуванні для реалізації стратегічних ініціатив, здійснювати контроль за виконанням запланованих показників та вчасно реагувати на можливі відхилення.

Таким чином, застосування методу бюджетування в ПриватБанку сприяє досягненню поставлених фінансових завдань та свідчить про ефективність використання цього інструменту фінансового планування та контролю, але для досягнення найкращого ефекту, метод рекомендовано застосовувати в комбінації з іншими.

3.2. Планування показників фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» на основі трендового методу

Трендове планування є одним з ефективних методів прогнозування, який базується на аналізі історичних даних та виявленні закономірностей у зміні фінансових показників банку протягом певного періоду. Цей метод дозволяє передбачати майбутні значення показників на основі тенденцій їх змін у минулому.

Виконуємо трендовий аналіз чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за допомогою функцій Microsoft Excel.

Для доцільності майбутнього порівняння методів, трендовий аналіз також будемо прогнозувати на 1 додатковий період, а саме: 2024 рік.

Серед можливих варіантів параметрів лінії тренду обираємо лінію, що графіку представлена як поліноміальна функція четвертого ступеня з рівнянням та будуємо відповідний графік. Результати побудови виносимо на рис. 3.1.

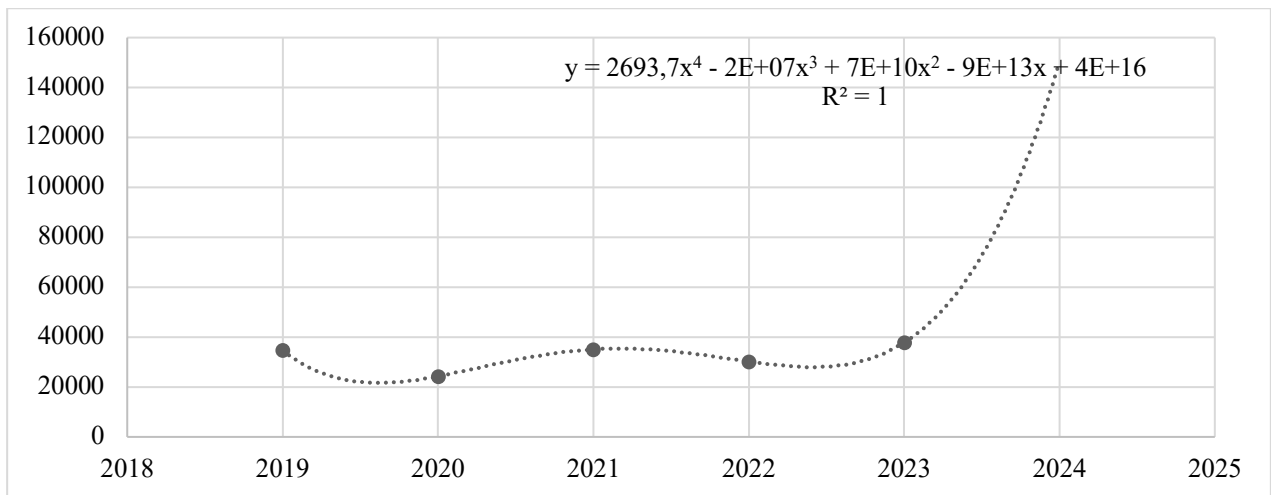

Рис. 3.1 – Поліноміальна лінія тренду 4 ступеня чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2024 (прогнозований) роки

Отже, за результатами побудови можна побачити наступне:

Значення коефіцієнта детермінації склало $R^2 = 1$, що вказує на ідеальну відповідність моделі до даних.

Рівняння тренду є поліноміальною функцією четвертого ступеня, що має форму:

$$y = 2693,7x^4 - 2E+07x^3 + 7E+10x^2 - 9E+13x + 4E+16$$

Можемо також сформулювати оцінку сформованого на графіку тренду за його періодами функціонування:

- Початковий період (2019-2022): У цей період спостерігається відносно стабільний рівень чистого прибутку з незначними коливаннями. Це відображено у формі трендової лінії, яка має мінімум (24 302 млн. грн.) у 2020 році та поступово підвищується до 2022 року (30 198 млн. грн.).

- Різке зростання (2023-2024): Починаючи з 2023 року, модель прогнозує стрімке зростання чистого прибутку, що може бути пов'язано з різким покращенням фінансових показників або значними позитивними змінами у діяльності банку. У 2023 році даний показник склав 37 765 млн. грн., що перевищує минулорічні показники на 7 567 млн. грн. Прогнозовані ж показники на 2024 рік взагалі зазнають трикратного збільшення у порівнянні з аналогічними показниками 2023 р. та складають трохи більше ніж 140 млн. грн.

Значення чистого прибутку на 2024 рік показує дуже різкий підйом, що може свідчити про аномальне збільшення або вплив значного зовнішнього фактору. Тож прогноз можна підсумувати наступним чином.

Згідно з рівнянням, прогноз на 2024 рік показує значне збільшення чистого прибутку. Проте, варто зазначити, що такий різкий ріст може бути викликаний і слід розглядати з обережністю та враховувати можливість перегляду моделі з використанням додаткових даних.

Загалом, поліноміальна модель четвертого ступеня показує високу точність у минулому періоді, але слід бути обережним із прогнозами на майбутнє через можливе перенавчання та аномальне зростання.

3.3. Кореляційно-регресійна модель планування прибутку АТ КБ «ПриватБанк»

Завдання визначення ступеня впливу факторів на кінцевий результат (прибуток комерційного банку) можна вирішити за допомогою багатofакторних кореляційних регресійних моделей. Дані моделі також дають змогу оцінювати роботу банків з точки зору фінансових можливостей [14].

Серед переваг такого методу можна виокремити:

Об'єктивність. Використання кореляційно-регресійного аналізу дозволяє базувати прогнози на фактичних даних, що забезпечує об'єктивність і точність результатів. Модель враховує історичні тенденції та взаємозв'язки між різними фінансовими показниками, що мінімізує суб'єктивність у процесі планування.

Інтеграція багатьох факторів. Багатofакторний регресійний аналіз дозволяє одночасно враховувати вплив кількох ключових показників на прибуток банку. Це забезпечує комплексний підхід до аналізу і враховує взаємодію різних аспектів фінансової діяльності банку.

Прогнозування і планування. Модель дає можливість прогнозувати фінансові результати на основі різних сценаріїв, що допомагає у стратегічному плануванні. Банк може використовувати отримані результати для прийняття

обґрунтованих управлінських рішень і коригування своєї діяльності для досягнення оптимальних фінансових показників.

Виявлення ключових драйверів прибутку Регресійний аналіз дозволяє визначити, які саме показники мають найбільший вплив на прибуток. Це допомагає банку зосередити зусилля на управлінні та покращенні цих ключових факторів, що, в свою чергу, сприяє підвищенню ефективності діяльності.

Для побудови кореляційно-регресійної моделі планування прибутку АТ КБ «ПриватБанк» у ми використовуємо дані за період 2019-2024 років, включаючи основні фінансові показники, які мають значний вплив на прибуток.

Вихідні дані включають такі показники, як процентні доходи, процентні витрати, комісійні доходи, операційні витрати та кількість клієнтів.

Для розрахунку доцільно використовувати наступну формулу (формула 3.8):

$$Y = a_0 + b_1 \times x_1 + b_2 \times x_2 + b_3 \times x_3 \quad (3.8)$$

де Y – розмір прибутку;

X_1 - процентні доходи;

X_2 – комісійні доходи;

X_3 - операційні витрати.

Формуємо таблицю з вихідними даними для проведення аналізу (табл. 3.2):

Таблиця 3.2 – Вихідні дані для проведення кореляційно-регресійного аналізу

Рік	Процентні доходи (млн. грн.)	Комісійні доходи (млн. грн.)	Операційні витрати (млн. грн.)	Чистий прибуток (млн. грн.)
	X_1	X_2	X_3	Y
2019	33842	24575	14428	34583
2020	33563	27649	16681	24302
2021	35854	35057	2348	35050
2022	43686	32945	10473	30198
2023	66238	41589	10946	37765

Далі переходимо безпосередньо до проведення аналізу, використовуючи потужності Microsoft Excel. Результати аналізу висвітлюємо в табл. 3.3.

Табл. 3.3 – Результати проведення кореляційно-регресійного аналізу для АТ КБ «Приватбанк» за 2019-2023 рр.

	Коефіцієнти	Стандартна похибка	t-статистика	P-значення	Нижнє 95%	Верхнє 95%	Нижнє 95,0%	Верхнє 95,0%
Y-перетин	73401,9	22880,9	3,2	0,2	-217327,6	364131,5	-217327,6	364131,5
X1	1,0	0,4	2,4	0,3	-4,2	6,1	-4,2	6,1
X2	-2,0	1,0	-2,0	0,3	-14,7	10,7	-14,7	10,7
X3	-1,6	0,6	-2,5	0,2	-9,7	6,5	-9,7	6,5

Використовуючи отримані дані, будемо регресивну залежність за формулою 3.8.

$$Y = 73401,9 + 1 \times x_1 + (-2) \times x_2 + (-1,6) \times x_3$$

Адекватність усієї моделі перевірена за допомогою F-критерію Фішера, а значущість коефіцієнтів регресії – за t-критерієм Стюдента. Він вказує на наявність залежності між змінними в статистичному відношенні. Результати групування регресійної статистики наведені в табл. 3.4

Таблиця 3.4 – Регресійна статистика

Показник	Значення
Множинний R	0,9530
R-квадрат	0,9082
Нормативний R-квадрат	0,6328
Стандартна похибка	3192,2498
Спостереження	5

Результат, отриманий внаслідок підрахунку коефіцієнту множинної кореляції R, що є характеристикою якості отриманої моделі, складає 0,9530, що говорить про дуже високу кореляцію моделі. Значення R-квадрат є наближеним до 1, тому дана модель може вважатись адекватною. Воно може бути пояснено

варіацією незалежних змінних (процентні доходи, комісійні доходи, операційні витрати).

Проведено також дисперсійний аналіз з метою визначення достовірності побудованої моделі. Результати аналізу зображено у табл. 3.5.

Таблиця 3.5 – Результати дисперсійного аналізу

	df	SS	MS	F	Значущість F
Регресія	3	100805082,3	33601694,1	3,297368114	0,379805555
Залишок	1	10190458,86	10190458,9		
Усього	4	110995541,2			

Отже, процентні доходи (X1) мають позитивний вплив на чистий прибуток, але їх коефіцієнт не є статистично значущим при рівні значимості 0,05.

Комісійні доходи (X2) та операційні витрати (X3) мають негативний вплив на чистий прибуток, але їх коефіцієнти також не є статистично значущими при рівні значимості 0,05.

Y-перетин (константа) має велике значення, що свідчить про значний базовий рівень чистого прибутку незалежно від змінних.

Дисперсійний аналіз: Значимість F (0,3798) вказує на те, що модель не є статистично значущою в цілому, що може бути наслідком обмеженої кількості даних або високої варіації в даних.

Прогнозне значення чистого прибутку на 2024 рік за цим методом склало 55 850 млн. грн.

Загалом, хоча модель показує високу кореляцію між незалежними змінними та чистим прибутком, необхідно додаткове дослідження та збір більшої кількості даних для покращення точності та значущості прогнозів.

3.4. Порівняння результатів, отриманих за трьома аналізованими моделями

У даному підрозділі проводимо порівняння результатів, отриманих за допомогою методу бюджетування, трендового аналізу та кореляційно-

регресійної моделі для прогнозування фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк» на 2024 рік.

1. Метод бюджетування. Метод бюджетування є одним з основних інструментів планування фінансової діяльності банку. Він передбачає складання детального фінансового плану, що охоплює всі аспекти діяльності банку, включаючи доходи, витрати, інвестиції та фінансування. Згідно з результатами бюджетування на 2024 рік чистий прибуток очікується в розмірі 41 200 млн. грн.

2. Метод трендового планування. Трендове планування базується на аналізі даних та виявленні закономірностей у зміні фінансових показників банку протягом певного періоду. Поліноміальна функція четвертого ступеня, побудована за допомогою Microsoft Excel, показала високу точність у минулому періоді. Рівняння за нею мало наступний вигляд:

$$y = 2693,7x^4 - 2E+07x^3 + 7E+10x^2 - 9E+13x + 4E+16$$

Але прогноз на 2024 рік вказує на дуже різке збільшення чистого прибутку, яке у розрахункових даних може майже втричі перевищити показник минулого періоду й склав більше 140 млн. грн., що є дуже високим показником і може свідчити про аномалії у даних або невраховані зовнішні фактори.

3. Кореляційно-регресійна модель

Кореляційно-регресійна модель дозволяє визначити вплив основних фінансових показників на чистий прибуток банку. Використовуючи дані за період 2019-2023 років, було побудовано регресійну модель, що враховує процентні доходи, комісійні доходи та операційні витрати.

Згідно з цією моделлю, прогнозований чистий прибуток на 2024 рік становить приблизно 55 850 млн грн. Модель показала високу кореляцію між незалежними змінними та чистим прибутком, проте значимість F (0,3798) вказує на те, що модель не є статистично значущою в цілому.

Отже, методи бюджетування, трендового планування та кореляційно-регресійного аналізу надають різні підходи до прогнозування фінансових показників банку. Бюджетування забезпечує структуроване та детальне

планування, що є надійним для досягнення поставлених цілей. Трендове планування може виявити довгострокові тенденції, проте потребує обережності через можливі аномалії у даних. Кореляційно-регресійна модель дозволяє враховувати вплив кількох факторів одночасно, що робить її ефективним інструментом для комплексного аналізу, але потребує додаткової перевірки значущості.

Зведемо усі перелічені результати з трьома методами та їх ключові особливості (переваги та недоліки) до таблиці (табл. 3.7).

Таблиця 3.7 – Порівняльна характеристика аналізованих методів прогнозування фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк»

Метод	Планований у 2024 р. показник	Ключові особливості
Метод бюджетування	41 200 млн. грн.	Охоплює різні аспекти фінансової діяльності
		Є найбільш структурованим та передбачуваним
		Визначений показник є цілком досяжним
Метод трендового планування	~140 млн грн.	Допомагає виявити довгострокові тенденції
		Високоточний для минулих періодів
		Аномально великий для прогнозованого
Кореляційно-регресійний метод	55 850 млн. грн.	Визначає вплив ключових показників на прибуток банку
		Враховує додаткові показники
		Не є статично значущою, навіть з високим рівнем кореляції

Рекомендовано використовувати комбінацію цих методів для отримання найбільш точних та надійних прогнозів, що дозволить банку ефективно планувати свою фінансову діяльність та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

3.5. Шляхи удосконалення фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк»

Для підвищення ефективності фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» можна вжити низку заходів, що сприятимуть оптимізації процесів та підвищенню рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» [17].

1. Покращення управління активами та пасивами.

Це включає оптимізацію структури активів та пасивів для забезпечення балансу між ліквідністю та прибутковістю. АТ КБ «ПриватБанк» слід більше уваги приділяти управлінню кредитним портфелем та залученню нових клієнтів, наприклад, шляхом підтримання стабільних процентних ставок.

2. Оптимізація витрат.

Важливо провести аудит операційних витрат з метою їх оптимізації. Це може включати автоматизацію процесів, скорочення адміністративних витрат та підвищення ефективності використання ресурсів. Аудит операційних витрат та їх оптимізація за рахунок автоматизації процесів та скорочення адміністративних витрат дозволить зменшити загальні операційні витрати.

3. Розвиток інноваційних продуктів та послуг.

Впровадження нових цифрових продуктів та послуг, таких як мобільний банкінг та онлайн-кредитування, дозволить залучити нових клієнтів та збільшити доходи від комісійних послуг.

4. Підвищення фінансової грамотності персоналу та клієнтів.

Організація тренінгів та семінарів для співробітників банку, а також освітні програми для клієнтів сприятимуть підвищенню якості обслуговування та рівня довіри до банку, що позитивно вплине на залучення нових клієнтів.

Запровадження зазначених заходів дозволить АТ КБ «ПриватБанк» значно покращити свої фінансові показники, підвищити рентабельність та зміцнити конкурентні позиції на ринку. Це сприятиме не лише досягненню короткострокових цілей, а й забезпеченню сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Отже, зміцнення фінансової стійкості потребує постійного моніторингу та адаптації до змін в економічному середовищі та регулятивному кліматі. Високий рівень фінансової стійкості сприяє підвищенню довіри ринкових учасників, що в свою чергу сприяє залученню капіталу, розширенню клієнтської бази та розвитку нових продуктів і послуг.

Висновки до розділу 3

Даний розділ дипломної роботи був присвячений плануванню результатів фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» та наданню пропозицій щодо її покращення. Було проведено аналіз та порівняння результатів, отриманих за допомогою трьох методів: бюджетування, трендового планування та кореляційно-регресійної моделі.

Метод бюджетування показав свою ефективність у плануванні фінансової діяльності, забезпечуючи структуроване та детальне управління доходами та витратами банку. Прогнозований чистий прибуток на 2024 рік за цим методом склав 41 200 млн грн, що є помірним і досяжним показником. Бюджетування дозволяє банку ефективно планувати свої фінансові цілі та оптимізувати використання ресурсів.

Метод трендового планування базувався на аналізі історичних даних та виявленні закономірностей у зміні фінансових показників банку. Поліноміальна модель четвертого ступеня показала високий рівень точності у минулому періоді, проте прогноз на 2024 рік показав дуже різке збільшення чистого прибутку майже втричі. Такий прогноз може бути викликаний аномаліями у даних або неврахованими зовнішніми факторами, тому реальні прогнози слід розглядати з обережністю.

Кореляційно-регресійна модель дозволила врахувати вплив кількох ключових фінансових показників на чистий прибуток банку. Прогнозований чистий прибуток на 2024 рік за цим методом становить приблизно 55 850 млн грн. Модель показала високу кореляцію між незалежними змінними та чистим прибутком, проте значимість $F(0,3798)$ вказує на те, що модель не є статистично значущою в цілому. Це свідчить про необхідність додаткового дослідження та збору більшої кількості даних для підвищення точності прогнозів.

На основі проведеного аналізу було запропоновано низку заходів для покращення фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк». До них належать покращення управління активами та пасивами, зниження частки проблемних

кредитів, оптимізація витрат, розвиток інноваційних продуктів та послуг, а також підвищення фінансової грамотності персоналу та клієнтів. Запровадження цих заходів дозволить АТ КБ «ПриватБанк» значно покращити свої фінансові показники, підвищити рентабельність та зміцнити конкурентні позиції на ринку.

Отже, використання комбінації методів бюджетування, трендового планування та кореляційно-регресійного аналізу дозволяє отримати найбільш точні та надійні прогнози, що сприятиме ефективному плануванню фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» та прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

В процесі дослідження фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» було розглянуто теоретико-методичні основи, проаналізовано основні фінансові показники банку та розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності його діяльності. Проведений аналіз дозволив виявити як позитивні, так і негативні аспекти фінансової діяльності банку, а також визначити ключові напрями для подальшого розвитку та оптимізації.

В даній дипломній роботі було проведено всебічне дослідження фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» з метою оцінки його фінансової стійкості та ефективності, а також надання пропозицій щодо покращення його фінансових показників. Дослідження включало як теоретичний аналіз, так і практичний підхід до оцінки фінансових операцій банку.

В результаті аналізу було встановлено, що АТ КБ «ПриватБанк» має стабільні фінансові показники, що дозволяє йому ефективно функціонувати на банківському ринку. Проте, існують певні ризики, пов'язані з високою часткою проблемних кредитів та необхідністю підвищення рентабельності. Було виявлено, що оптимізація управління активами та пасивами, а також впровадження нових методів оцінки та контролю за фінансовою діяльністю, можуть значно покращити фінансовий стан банку.

Було розглянуто основні підходи до забезпечення фінансової стійкості комерційних банків, зокрема, методи управління ризиками та підвищення ефективності фінансових операцій. Було визначено, що фінансова стійкість банку залежить від здатності ефективно управляти активами та пасивами, підтримувати оптимальний рівень капіталу, забезпечувати ліквідність та контролювати кредитний ризик.

Практичний аналіз ключових показників фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» показав, що банк має достатній рівень капітальної адекватності, проте частка проблемних кредитів залишається високою. Ліквідність банку знаходиться на прийнятному рівні, що дозволяє своєчасно виконувати

зобов'язання перед клієнтами та партнерами. Однак, рентабельність банку потребує подальшого покращення для забезпечення стійкого розвитку.

Також було проведено аналіз з використанням різних методик, кожна з яких окремо мала негативні сторони. Тож для досягнення найбільш вдалого результату найкращим буде саме комплексне їх застосування.

Для покращення фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк» було запропоновано низку заходів, зокрема:

- Покращення управління активами та пасивами: Оптимізація структури активів та пасивів для забезпечення балансу між ліквідністю та прибутковістю, залучення нових клієнтів та ефективне управління кредитним портфелем.

- Зниження частки проблемних кредитів: Запровадження жорсткіших критеріїв оцінки позичальників та ефективні механізми стягнення заборгованості.

- Оптимізація витрат: Проведення аудиту операційних витрат з метою їх оптимізації, автоматизація процесів та скорочення адміністративних витрат.

- Розвиток інноваційних продуктів та послуг: Впровадження нових цифрових продуктів та послуг, таких як мобільний банкінг та онлайн-кредитування, що дозволить залучити нових клієнтів та збільшити доходи від комісійних послуг.

- Підвищення фінансової грамотності персоналу та клієнтів: Організація тренінгів та семінарів для співробітників банку, а також освітні програми для клієнтів, сприятимуть підвищенню якості обслуговування та рівня довіри до банку.

Отже, проведене дослідження підтверджує необхідність комплексного підходу до планування фінансовою діяльністю банку. Використання сучасних методів планування, аналітичних інструментів та інноваційних рішень дозволить банку забезпечити стабільний розвиток, підвищити рентабельність та зміцнити конкурентні позиції на ринку фінансових послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова А. Тенденції розвитку та особливості управління операційними ризиками комерційних банків. *Scientific bulletin of Polissia*. 2021. № 2(23). С. 93–104. URL: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-2\(23\)-93-104](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-2(23)-93-104) (дата звернення: 20.05.2024).
2. Андрєєва О. Банківська система України: стан та тенденції розвитку. *Collection of scientific research papers state university of infrastructure and technologies section "economics and management"*. 2023. № 53. С. 49–57. URL: <https://doi.org/10.32703/2664-2964-2023-53-49-57> (дата звернення: 20.05.2024).
3. Береславська О. І., Федун І. В. Рейтингова оцінка діяльності банку як інструмент визначення його надійності. *Market infrastructure*. 2023. № 74. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastructure74-24> (дата звернення: 22.05.2024).
4. Варцаба В. І. Оцінка фінансової стійкості банківської системи України та шляхи її зміцнення в умовах пандемії коронавірусу. *Науковий вісник ужгородського університету. серія «економіка»*. 2021. № 1(57). С. 107–113. URL: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.1\(57\).107-113](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.1(57).107-113) (дата звернення: 22.05.2024).
5. Вінниченко О. В., Громакова В. В. Теоретичні аспекти фінансової стійкості банку. *Business inform*. 2020. Т. 5, № 508. С. 375–381. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-375-381> (дата звернення: 22.05.2024).
6. Вінниченко О. В., Гудзь А. В. Фінансовий стан банку та методи його оцінки в Україні. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 69. URL: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i69.200560> (дата звернення: 22.05.2024).
7. Владика Ю., Турова Л., Тарасенко Т. Адаптація кредитної політики комерційних банків в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024.

№ 61. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-103> (дата звернення: 22.05.2024).

8. Галіцин В., Галіцина О., Луняк І. Статистичний аналіз фінансової діяльності комерційних банків. *Наукові перспективи (Naukovi perspektivi)*. 2023. № 7(37). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-7\(37\)-312-325](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-7(37)-312-325) (дата звернення: 25.05.2024).

9. Гладких Д.М. Ключові проблеми капіталізації банківської системи України та напрями її зростання. *Бізнес Інформ*. 2021. №5. С. 327–333.

10. Глущенко Я., Корогодова О., Моїсеєнко Т. Фактори консолідації капіталу в банківському секторі в умовах індустрії 4.0 та COVID-19. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. № 3. С. 4–14.

11. Данік Н., Татко А. Удосконалення механізму забезпечення фінансової стабільності банківської системи України. *International science journal of management, economics & finance*. 2022. Т. 1, № 5. С. 1–9. URL: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20220105.01> (дата звернення: 25.05.2024).

12. Діяльність банків на кредитному ринку в умовах асиметрії інформації / За ред. Л.В. Кузнецової: [Монографія]. – Одеса : ОНЕУ, 2015. – 289 с.

13. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.

14. Зінченко О. А. Удосконалення підходів до визначення складу фінансових результатів комерційного банку та методики їх аналізу. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. – 2013. – Вип. 1(1). – С. 280-283.

15. Золотарьова О.В., Галаганов В.О. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України. *Проблеми економіки та політичної економії*. 2017. - № 1. – С. 83-98.

16. Карпова Т. Вдосконалення кредитної політики банку в умовах цифрових технологій. *Фінанси, облік, банки*. 2019. № 1. С. 48–56. URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2296.2019.1.5> (дата звернення: 25.05.2024).

17. Качула С., Коткова А. Підвищення ефективності функціонування комерційного банку на фінансовому ринку шляхом мінімізації банківських ризиків. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-82> (дата звернення: 12.06.2024).

18. Кисельов А.В. Основні засади концепції державного регулювання інноваційним розвитком ринку банківських послуг. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 5. С. 34-41.

19. Ключка О., Богріновцева Л., Козій Н. Оцінка ефективності впровадження інноваційних технологій в діяльність вітчизняних банків під впливом цифрової трансформації фінансового ринку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-33> (дата звернення: 12.06.2024).

20. Коваленко В. Роль банків в економічному зростанні в умовах глобалізації фінансового простору. Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.–практ. конф. [Тернопіль, 8–9 верес. 2021 р.] / редкол.: О.М. Десятнюк, А.Я. Кізима, О.І. Тулай [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 181-183.

21. Коваленко В. В. Науково-методичні підходи до діагностики фінансового стану банків. *Efektivna ekonomika*. 2020. № 8. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.8.6> (дата звернення: 02.06.2024).

22. Корпоративне управління АТ КБ «ПриватБанк». *privatbank.ua*. URL: <https://privatbank.ua/about/management/corp> (дата звернення: 16.06.2024).

23. Криховецька З., Кохан І. Проблеми та шляхи вдосконалення формування фінансових ресурсів банків. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-10> (дата звернення: 16.06.2024).

24. Кучер Л.Ю., Кучер А.В., Тріпілець О.В. Зелений банкінг у системі екологічного менеджменту й ефективного фінансування екопроектів. Вісник ХНАУ. Сер. «Економічні науки». 2020. №2. С. 309-324. URL: <https://doi.org/10.31359/2312-3427-2020-2-309>

25. Лаврик О. Баланс комерційного банку як головний документ його діяльності. *Economic analysis*. 2022. № 32(2). С. 271–276. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2022.02.271> (дата звернення: 14.06.2024).

26. Макаренко Ю.П., Хацько В.В. Оцінка управління депозитним портфелем комерційного банку на прикладі АТ "ОТП банк". *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 1. С. 39–45.

27. Мельничук Н.Ю., Ковальчук С.С. Депозитна діяльність банківських установ у контексті формування їхньої ресурсної бази. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 1. С. 163–167.

28. Миронова М. І. Фактори впливу на стійке функціонування комерційних банків. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24.1. С. 249-255.

29. Обґрунтування стратегії забезпечення фінансової безпеки банку / Висоцька І. та ін. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2021. Т. 4, № 39. С. 58–65. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.238800> (дата звернення: 04.06.2024).

30. Овчепулова О. М. Оцінка кредитоспроможності позичальників комерційного банку: напрямки підвищення якості інформаційноаналітичного забезпечення. *Innovative technologies and scientific solutions for industries*. 2020. № 3 (13). С. 106–114. URL: <https://doi.org/10.30837/itssi.2020.13.106> (дата звернення: 04.06.2024).

31. Огренич Ю. О., Зайцев Є. А. Інноваційний розвиток діяльності банків України: тенденції, стан та фінансове забезпечення (на прикладі ат «ПУМБ»). *International humanitarian university herald. economics and management*. 2022. № 53. URL: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2022-53-4> (дата звернення: 07.06.2024).

32. Пілько А., Людкевич В. Напрями досліджень діяльності комерційного банку в контексті формування моделей оцінювання та аналізу його роботи. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-12> (дата звернення: 07.06.2024).

33. Про банки і банківську діяльність. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 02.06.2024).

34. Про банк. *privatbank.ua*. URL: <https://privatbank.ua/about> (дата звернення: 02.06.2024).

35. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. *Efektivna ekonomika*. 2021. № 3. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.3.1> (дата звернення: 02.06.2024).

36. Соціальна позиція АТ КБ «ПриватБанк». *privatbank.ua*. URL: <https://privatbank.ua/about/social> (дата звернення: 22.05.2024).

37. Степаненко С. В., Римар О. Г., Гулюк О. І. Методи вдосконалення управління кредитним портфелем банку в сучасних умовах. *Efektivna ekonomika*. 2021. № 3. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.3.88> (дата звернення: 02.06.2024).

38. Стратегія розвитку АТ КБ «ПриватБанк» до 2024 року. *privatbank.ua*. URL: https://static.privatbank.ua/files/Strategy+summary_2024_ukr.pdf?_gl=1*1q0g_sxe*_ga*MTk4NTUyMDY5MC4xNzE3MzI4MzAx*_ga_C7N2L9Ycq9*MTcxNzMyODMwMS4xLjEuMTcxNzMyODQxMC41MS4wLjA. (дата звернення: 22.05.2024).

39. Татарин Н., Чорний Р. Фінансова система України під час війни. Галицький економічний вісник. 2022. Том 78-79. № 5-6. С. 75-83. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.05_06.075

40. Тенденції розвитку банківської системи України в умовах воєнних дій та глобалізаційних впливів / А. Мещеряков та ін. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2023. Т. 3, № 50. С. 8–22. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.3.50.2023.3993> (дата звернення: 02.06.2024).

41. Федішин М. П., Чеботар О. С. Фінансова стійкість комерційного банку як необхідна умова його ефективного функціонування. *Market infrastructure*. 2023. № 70. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastructure70-29> (дата звернення: 01.06.2024).

42. Фостяк В., Танчак Я., Другова В., Алексеев І., Бондарчук М. Депозитна політика банків України в умовах пандемії COVID-2019. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. № 3. С. 15–24.

43. Халімон Т.М. Принципи (засади) організації та здійснення банківської діяльності. Прикарпатський юридичний вісник. 2018. Випуск 4(25). Том 3. С. 71-75.

44. Хмарська І.А., Кучерява К.Я., Клімова І.О. Особливості післявоєнного відновлення економіки України. Економіка та суспільство. 2022. №42. С. 31-39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-31>

45. Цветков А. М. Поняття та сутність банківської діяльності в умовах євроінтеграції України. *Juridical scientific and electronic journal*. 2024. № 1. С. 478–481. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/111> (дата звернення: 01.06.2024).

46. Чернишова Л.І., Мунтян К.П. Управління розвитком депозитних ресурсів банку для зміцнення його кредитного потенціалу. Економіка. Фінанси. Право. 2020. № 12. С. 20–25.

47. Шелеметьєва Т. В., Трохимець О. І., Перекрест М. І. Оцінка рівня фінансової безпеки комерційного банку з використанням кількісного методу. *State and regions. series: economics and business*. 2020. № 6(117). URL: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-6-26> (дата звернення: 04.06.2024).

48. Шило Ж. С. Основні напрями стабілізації банківської системи в умовах ризикової економіки. *Bulletin national university of water and environmental engineering*. 2019. Т. 1, № 85. С. 191. URL: <https://doi.org/10.31713/ve1201920> (дата звернення: 12.06.2024)

49. Юрченко, К. В. Бюджетування як інструмент планування фінансової діяльності комерційних банків. (2020). Економічні науки, 5(51), 22-30.

ДОДАТКИ

Додаток А

Звіт про фінансовий стан АТ КБ «ПриватБанк» за 2019 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК" Окремий звіт про фінансовий стан

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2019	31 грудня 2018
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	45 894	27 360
Заборгованість банків	7	27 118	-
Кредити та аванси клієнтам	8	59 544	50 140
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	84 680	86 244
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	66 602	79 299
- за амортизованою собівартістю	9	875	14 538
Поточні податкові активи		2 257	184
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію/Інвестиції в дочірні компанії		155	30
Інвестиційна нерухомість		3 379	3 340
Активи з права користування	10	1 716	-
Основні засоби та нематеріальні активи	11	4 764	3 793
Інші фінансові активи	12	2 210	2 743
Інші активи	13	9 285	8 899
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 244	1 361
Активи, утримувані для продажу	14	-	117
ВСЬОГО АКТИВІВ		309 723	278 048
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ	15	7 721	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		201	195
Кошти клієнтів	16	240 621	231 055
Зобов'язання орендаря з лізингу	32	1 748	-
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	24	121	136
Інші фінансові зобов'язання	17	1 522	2 249
Резерви та нефінансові зобов'язання	18	3 260	3 132
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		255 194	246 584
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	614	687
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів		(1 274)	(3 303)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Загальні резерви та інші фонди	19	6 850	6 211
Накопичений дефіцит		(169 918)	(190 388)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		54 529	31 464
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		309 723	278 048

Затверджено до друку та підписано 29 квітня 2020 року.

Г. Ю. Самаріна
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Звіт про фінансовий стан АТ КБ «ПриватБанк» за 2020 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2020 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2020	31 грудня 2019
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	49 911	45 894
Заборгованість банків	7	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	1 715	875
Поточні податкові активи	22	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію		30	155
Інвестиційна нерухомість		2 933	3 379
Активи з права користування	10	1 748	1 716
Основні засоби та нематеріальні активи	11	5 894	4 764
Інші фінансові активи	12	3 448	2 210
Інші активи	13	8 900	9 285
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 228	1 244
Активи, утримувані для продажу		32	-
ВСЬОГО АКТИВІВ		382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ		-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		2	201
Кошти клієнтів	14	312 708	240 621
Зобов'язання орендаря з лізингу	31	1 855	1 748
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	22	146	121
Інші фінансові зобов'язання	15	2 907	1 522
Резерви та нефінансові зобов'язання	16	12 082	3 260
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		329 700	255 194
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	17	206 060	206 060
Емісійний дохід	17	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	689	614
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів	9	(2 937)	(1 274)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Загальні резерви та інші фонди	17	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(171 665)	(169 918)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		52 825	54 529
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

Г. Ю. Самаріна
В.о. Голови Правління

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

Звіт про фінансовий стан АТ КБ «ПриватБанк» за 2021 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020 (як рекламифіковано)	31 грудня 2019 (як рекламифіковано)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси банкам	7	26 243	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	68 218	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		222 277	221 661	152 157
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	93 096	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	129 074	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	107	1 715	875
Поточні податкові активи	21	9 978	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30	155
Інвестиційна нерухомість		1 989	2 933	3 379
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	10	1 288	953	648
Основні засоби	10	6 074	6 689	5 832
Інші фінансові активи	11	2 644	3 448	2 210
Інші нефінансові активи	12	9 713	10 128	10 529
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		7	32	-
Загальна сума активів		401 296	382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші залучені кошти		-	-	7 721
Кошти банків		3	2	201
Кошти клієнтів	13	325 303	312 708	240 621
Відстрочені податкові зобов'язання	21	159	146	121
Інші фінансові зобов'язання	14	3 770	4 059	2 639
Забезпечення у т.ч.:	15	3 651	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інше забезпечення		3 278	10 358	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	15	1 795	2 098	1 528
Загальна сума зобов'язань		334 681	329 700	255 194
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	16	206 060	206 060	206 060
Емісійний дохід	16	23	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 091)	(2 248)	(660)
Резерви та інші фонди банку	16	9 696	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(157 247)	(171 665)	(169 918)
Загальна сума власного капіталу		66 615	52 825	54 529
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		401 296	382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Брюх
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Звіт про фінансовий стан АТ КБ «ПриватБанк» за 2022 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 837	26 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 084	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 752	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	95 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 920	129 074
- за амортизованою собівартістю	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 989
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 389	1 288
Основні засоби	11	5 228	6 074
Інші фінансові активи	12	4 309	2 644
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 713
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		64	7
Загальна сума активів		540 596	401 296
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 970	325 303
Інші залучені кошти	15	128	-
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	159
Інші фінансові зобов'язання	16	2 634	3 770
Забезпечення у т.ч.:	17	5 804	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 280	373
- інше забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 271	1 795
Загальна сума зобов'язань		482 807	334 681
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 168)	(4 091)
Резервні та інші фонди банку	19	11 449	9 696
Накопичений дефіцит		(156 749)	(157 247)
Загальна сума власного капіталу		57 789	66 615
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 596	401 296

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г.Бьош
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Звіт про фінансовий стан АТ КБ «ПриватБанк» за 2023 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2023 року

	Прим.	31 грудня 2023	31 грудня 2022 (як перераховано)
<i>У мільйонах українських гривень</i>			
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	152 282	94 191
Кредити та аванси банкам	7	134 237	103 837
Кредити та аванси клієнтам	8	92 019	68 084
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		271 847	239 752
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 376	95 716
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	171 471	143 920
- за амортизованою собівартістю	9	-	116
Поточні податкові активи	25	4	9 079
Інвестиційна нерухомість	10	2 340	2 155
Основні засоби	11	5 127	5 228
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 563	1 389
Відстрочені податкові активи	25	1 952	1 100
Інвестиції в дочірні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інші фінансові активи	12	9 493	6 498
Інші нефінансові активи	13	9 094	9 189
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		20	64
Загальна сума активів		680 008	540 596
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	14	555 525	471 970
Інші залучені кошти	15	2 630	128
Поточні податкові зобов'язання	25	25 790	-
Інші фінансові зобов'язання	16	3 038	2 634
Забезпечення у т.ч.:	17	5 438	5 804
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 111	1 280
- інше забезпечення		4 327	4 524
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 741	2 271
Загальна сума зобов'язань		595 162	482 807
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід		23	23
Інші резерви	9, 11	(1 741)	(15 168)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Резервні та інші фонди банку	19	12 959	11 449
Накопичений дефіцит		(144 629)	(156 749)
Загальна сума власного капіталу		84 846	57 789
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		680 008	540 596

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

Г. Бьош
Голова Правління

В. В. Яроленко
Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати АТ КБ «ПриватБанк» за 2019 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

У мільйонах українських гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи	20	33 841	30 754
Процентні витрати	20	(14 174)	(14 002)
Чистий процентний дохід		19 667	16 752
Відрахування до резерву на зменшення корисності	21	(4)	(6 089)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		19 663	10 663
Доходи за виплатами та комісійними	22	24 575	19 590
Витрати за виплатами та комісійними	22	(6 386)	(4 402)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		2 589	1 983
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		6 510	1 145
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		8	3
Збитки мінус прибутки від переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток		(1 526)	(3 085)
Прибутки/(збитки) від оцінки будівель та інвестиційної нерухомості		4	(553)
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя		(134)	(13)
Відновлення зменшення корисності асоційованої компанії		8	-
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(14 815)	(13 988)
Інші чисті доходи		2 113	1 446
Прибуток до оподаткування		32 609	12 789
Кредит з податку на прибуток	24	-	9
Чистий прибуток за рік		32 609	12 798
Інші сукупні доходи/(витрати):			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Нерезалізований прибуток/(збиток) від переоцінки		2 037	(1 872)
- Прибуток, що рекласифіковано до складу прибутків чи збитків		(8)	(3)
- Зміни у резерві під очікувані кредитні збитки		-	-
- Податковий ефект		-	-
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Будівлі:			
- Переоцінка будівель		(70)	2
- Податковий ефект		15	(1)
Інші сукупні доходи/(витрати)		1 974	(1 874)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		34 583	10 924
Базисний та скоригований дохід на акцію щодо прибутку, який належить акціонеру Банку (у гривнях на акцію)	19	44,31	17,39

Затверджено до випуску та підписано 29 квітня 2020 року.

Г. Крумханза
Голова Правління

 Г. Ю. Самаріна
 Заступник Голови Правління
 (з питань фінансів)

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати АТ КБ «ПриватБанк» за 2020 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2020 рік	2019 рік
Процентні доходи	18	33 563	33 841
Процентні витрати	18	(11 961)	(14 174)
Чистий процентний дохід		21 602	19 667
Відрахування до резерву на зменшення корисності	19	(1 771)	(4)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		19 831	19 663
Доходи за виплатами та комісійними	20	27 649	24 575
Витрати за виплатами та комісійними	20	(8 888)	(6 386)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів (Збитки мінус прибутки)/прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		3 103	2 589
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	8	8
Прибутки мінус збитки/(збитки мінус прибутки) від переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	16 045	(1 526)
Витрати щодо резерву під юридичні ризики	16	(8 577)	(387)
Збитки/(прибутки) від уцінки будівель (що перевищують дооцінку) та переоцінки інвестиційної нерухомості		(256)	4
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя		(119)	(134)
(Зменшення корисності)/відновлення зменшення корисності інвестиції в асоційовану компанію		(124)	8
Адміністративні та інші операційні витрати	21	(18 006)	(14 428)
Інші чисті доходи		1 090	2 113
Прибуток до оподаткування		24 296	32 609
Кредит з податку на прибуток	22	6	-
Чистий прибуток за рік		24 302	32 609
Інші сукупні доходи/(витрати):			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Нереалізований (збиток)/прибуток від переоцінки		(1 649)	2 037
- Прибуток, що рекласифіковано до складу прибутків чи збитків		(8)	(8)
- Податковий ефект		(6)	-
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Будівлі:			
- Переоцінка будівель		139	(70)
- Податковий ефект		(25)	15
Інші сукупні (витрати)/доходи		(1 549)	1 974
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		22 753	34 583

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

Г. Ю. Самаріна
В.о. Голови Правління

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати АТ КБ «ПриватБанк» за 2021 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік (як рекласифіковано)
Процентні доходи в т.ч.:		35 854	33 563
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	17	30 870	28 547
- інші процентні доходи	17	4 984	5 016
Процентні витрати	17	(6 537)	(11 961)
Чистий процентний дохід		29 317	21 602
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	18	(856)	(1 809)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		28 461	19 793
Комісійні доходи	19	35 057	27 649
Комісійні витрати	19	(11 840)	(8 888)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		3 226	3 103
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		1 017	(7 460)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	32	8
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	(7 666)	16 045
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		(873)	(256)
Витрати на виплати працівникам		(8 904)	(8 192)
Амортизаційні витрати		(2 183)	(1 791)
Частка прибутку (збитку) асоційованих підприємств та спільних підприємств, облік яких ведеться за методом участі в капіталі		-	(124)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:		(2 348)	(16 681)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	15, 20	6 464	(8 539)
- адміністративні та операційні витрати	20	(8 812)	(8 142)
Інші доходи		1 286	1 200
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(111)	(104)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(164)	(6)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		77	-
Прибуток до оподаткування		35 067	24 296
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	21	(17)	6
Прибуток за рік		35 050	24 302

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бьох
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати АТ КБ «ПриватБанк» за 2022 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи в т.ч.:		43 686	35 854
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	38 905	30 870
- інші процентні доходи	20	4 781	4 984
Процентні витрати	20	(3 768)	(6 537)
Чистий процентний дохід		39 918	29 317
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	(15 396)	(856)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		24 522	28 461
Комісійні доходи	22	32 945	35 057
Комісійні витрати	22	(12 505)	(11 840)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		14 655	3 226
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(7 760)	1 017
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119	32
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	2 608	(7 666)
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		267	(873)
Витрати на виплати працівникам		(10 096)	(8 904)
Амортизаційні витрати	11	(1 970)	(2 183)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 473)	(2 348)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	17, 23	(885)	6 464
- адміністративні та операційні витрати	23	(9 588)	(8 812)
Інші доходи	24	2 815	1 286
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(458)	(111)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(164)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	77
Прибуток до оподаткування		34 672	35 067
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	25	(4 474)	(17)
Прибуток за рік		30 198	35 050

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г. Бьош
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати АТ КБ «ПриватБанк» за 2023 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2023 рік	2022 рік
Процентні доходи в т.ч.:		66 238	43 686
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	61 614	38 905
- інші процентні доходи	20	4 624	4 781
Процентні витрати	20	(6 616)	(3 768)
Чистий процентний дохід		59 622	39 918
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	(4 588)	(15 396)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		55 034	24 522
Комісійні доходи	22	41 589	32 945
Комісійні витрати	22	(17 150)	(12 505)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		10 174	14 655
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(1 076)	(7 760)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	1 266	119
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	4 648	2 608
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		185	267
Витрати на виплати працівникам		(10 552)	(10 096)
Амортизаційні витрати	11	(2 175)	(1 970)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 946)	(10 473)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	17, 23	194	(885)
- адміністративні та операційні витрати	23	(11 140)	(9 588)
Інші доходи	24	2 173	2 815
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(407)	(458)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(1)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	4
Прибуток до оподаткування		72 766	34 672
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	25	(35 001)	(4 474)
Прибуток за рік		37 765	30 198

Затверджено до випуску та підписано 15 березня 2024 року.

 Г. Бьош
 Голова Правління

 В. В. Ярошенко
 Головний бухгалтер
